

Вогонь Орлиної Ради

КРУГ БРАТЧИКІВ і СЕСТРИЧОК

24

1962

ДРУЖНІЙ ПЛАСТОВИЙ ПРИВІТ

ПРОВОДАМ

I

УЧАСНИКАМ

ПЛАСТОВИХ - НОВАЦЬКИХ ТАБОРІВ

З ПОВАЖАННЯМИ НАЙКРАЩИХ ДОСЯГНЕНЬ У ПРАЦІ

ШЛЮТЬ

ОРЛИНИЙ КРУГ

I

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ

В О Г О Н Ї

О Р Л И Н О Ї Р А Д И

Ч : 24

КРУГ БРАТЧИКІВ І СЕСТРИЧОК

Редакція:

Пл.сен. Надя Кулинич
101 St. Marks Place
New York 3, New York

Адміністрація:

Пл.сен. Леся Юзенів
273 E. 3rd Street
New York 3, New York

=====
"ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ" - Журнал Виховників/-ць/ Пластового Новацтва.
иходить неперіодично, на правах рукопису. Відбито офсетом 350 примірників.

Dupl. in U.S.A.

КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПЛ. ОРГАНІЗАЦІЙ
Головна Пл. Булава
Булава Гол. Булавної Пластунок

Нью Йорк, дня 6.У.1962

До
Всіх Новацьких Виховниць.

Дорогі Сестрички!

Літом 1961р. Пласт вступив в 50. рік свого існування. На протязі пів сторіччя Пласт пережив різні етапи свого розвитку.

П'ядесятьліття Пласту, це немов би продовження Шевченківського Змагу. Це перевірка останньої точки новацького змагу " що виконали ми із Шевченка заповітів?"

Ювілейний рік, це не рік особливих змагань, це рік послідовної і жертвенної праці над вихованням і школенням характерів.

Клич на 1962р.

"ШАНУЙ МИНУЛЕ - ПРАЦЮЙ ДЛЯ МАЙБУТНЬОГО"

має бути реалізований впродовж цілого Ювілейного Року із завершенням його на Ювілейній Зустрічі. Подрібна програма буде випрацьована окремою Комісією Зустрічі.

1. Місце Зустрічі: Пластова Оселя в Іст Четгем, Н. Й.
2. Час Зустрічі : 28 серпня 1962 до 3 вересня 1962.
3. Учасниці : новацькі рої, що успішно закінчили Шевченківський Змаг.

Протягом Ювілейного Року в своїх виховних програмах присвятити більше уваги

1. релігійно-національному вихованню,
2. звернути увагу на навчання українознавства /перестерігання чистоти української мови/,
3. в роях відповідно до віку новацтва розказати про минуле Пласту,
4. посилити навчання новацьких вмілостей /особливо з обсягу практичного новакування/,
5. присвятити увагу українському мистецтву, як пісня, танець, вишивка,
6. заправити новачок до спортових гер та змагань,
7. новацтво таборуватиме під шатрами, тому слід придбати таборовий виряд,
8. упорядкувати новацькі однострої згідно з вимогами новацького Правильника.

Я вірю, що Ви, Дорогі Сестрички, доложите усіх старань, щоби Ваша праця увінчалася гарним успіхом.

С К О Б !

/-/Ваша сестричка Стаха
пл. сен. Евстахія Гейдиш
Булавна У П Н - ок

3

КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПЛ. ОРГАНІЗАЦІЙ
Г о л о в н а П л . Б у л а в а
Булава Гол. Булавного Пластунів
Булавний УПН-ів

Елизабет, дня 6. У. 1962.

До
Всіх Новацьких Виховників.

Дорогі Братчики!

Цього року Український Пласт обходить своє 50-ліття. Улад Пластових Новаків, як перша виховна спільнота Українського Пласту, старатиметься по своїм спроможностям як найбільше гідно відмітити цей ювілей.

У поодиноких краях, де діють частини УПН, новаки беруть участь у ювілейних змаганнях та пригтовляються до участі в Ювілейній Пластовій Зустрічі. Доложимо отже зусиль, щоби наші Рої добули як найкращі осяги й по можливості взяли участь у Зустрічі - згідно з інструкціями поданими поодинокими Крайовими Пластовими Проводами. Покладімо собі за мету, щоби кожний український новак у цьому ювілейному році підвищив свій новацький ступінь та добув принаймні чотири новацькі вмилости.

Ми самі, новацькі виховники, повинні всіма силами старатися, щоби в цьому році поглибити своє знання та добути вимагані від нас виховницькі кваліфікації. Нехай до кінця ювілейного року не буде між нами ні одного братчика, котрий не добув би ступеня впорядника /II-ого ступеня КПВ/!

Вкінці, не сміємо забувати, що знання й досвід що його кожний з нас набуває в праці з новаками - це не власність кожного виховника зокрема, а набуття цілому Уладу. Тому обов'язком нашим є ділитися ними з іншими братчиками - виховниками в цілому світі. Це можемо досягнути за допомогою нашого власного журналу - "Вогонь Орлиної Ради". Присилаймо ж до ВОР наші помічення з праці над новаками, цікаві всім нам думки про стан новацької праці, дописи про переведені нами імпрези, цікаві оповідання, гри, нові пісні, майстрування тощо.

Коли виконаємо це все по своїм силам найкраще, тоді сміло зможемо сказати, що ми гідно, як пристало на новацьких виховників, відмітили ювілей 50-ліття нашої організації!

Щиро Вас здоровлю: С К О Б !

Сирій Орел Орел
Сирій Орел Орел
Булавний УПН-ів

Сірий Орел Орест

ДУМКИ НА 50 - ЛІТТЯ

50 років минає від часу, коли вперше пролунав могутній клич "СКОБІ" і грімко задзвеніла бадьора пластова пісня. Через пів століття то тут, то там, збиралися пластуни, вірні зложеній Присязі, виконуючи службу Богові й Україні - іноді на величніх зустрічах-здвигах маніфестуючи нашу єдність і завзяття, - то знову тихцем, щоби ворог не помітив, в серцях лише зберігаючи полумя Пластової Ідеї.

Через пів століття у Пласті виріс "новий люд" - тип українця якому пластовий стиль життя кращий за який небудь інший у світі, який службу Батьківщині ставить понад усе. Вже від перших днів існування нашої організації жертвують пластуни все на службу Україні. Скільки з наших рядів на перший поклик поспішило під стяги УСС щоби визволити рідну країну? Скільки було таких, що повели спротив окупантам у рядах УВО й ОУН? Скільки пластунів боронило Закарпаття? Скільки засвідчило свою любов до України під Бродами? Скільки згинуло зі зброєю в руках в повстанських боях і сутичках? А скільки ще сьогодні серед невідрадних обставин веде ризиканс на Рідних Землях?

Були й такі в пластових рядах, що за свою зброю вибрали слово. Часто гостріше від меча, слово їхні закривало народ, закликало до боротьби, стало надією на близьке вже краще завтра. Дунаючи зі святинь світової науки летить воно до всіх закутків землі голосячи всім правду про Україну.

А були й такі між нами, що служать Україні виховуючи наймолодших її синів і дочок. Послідовною щоденною працею впоють у серденька наших найменших любов до Бога й України.

Не пішла їхня праця на марне. Колишні пластові новачки сьогодні вже є зрілими членами української спільноти. Виховані в Стараві, на Остодорі й у Криниці - це сьогоднішні наші революціонери, духовники, полководці, навчовці, письменники, винахідники, політики, професори, поети, лікарі, дипломати, композитори, інженери - яких осяги часто добувають признання цілого світу.

Та чи це досить? Чи сміємо сказати, що виховавши нове покоління, Пласт сповнив своє завдання? О, Ні! Йдеться бо про збереження Пластової Ідеї й передання її що раз то новішим поколінням, щоби наші малята розкинені по всіх сторонах світу не затратили свого національного обличчя, а щоби гордо несли несплямлений пластовий стяг! Що більше: сьогодні, на початку другого півстоліття існування Пласту рішається "Бути чи не бути" пластової організації. Бо коли б наші діти на чужині затратили свою українську окремішність, перестали почувати себе членами поневоленої української нації й втопилися в морю чужого оточення - тоді й Пласт мусів би перестати існувати, як організація без членів!

На нас - новацьких виховників у першу чергу лежить важкий і відповідальний обов'язок не допустити до такого стану речей. Ми - братчики й сестрички - маємо засоби, щоби зберегти Пласт таким, яким він є, а дітей української еміграції зберегти для українського народу. Бо коли зуміємо засіяти в серденьках наших малят зерно любови до всего що рідне, не потребуватимемо боятися за їхню національну будучність.

Свідомі того великого обов'язку що спочиває на нас, свідомі відповідальності за дальшу долю Пласту, ми - новацькі виховники - відмічуємо 50-ліття Українського Пласту посиленою працею. Ще жвавіше, ще з більшим запалом підготовлятимемо й переводитимемо щотижневі сходи наших роїв. Ще частіше водитимемо наших новаків у терен, щоби на прогулянках, ватрах і змагах переводити програму пластового виховання. Ще більше зусиль доложимо, щоби пробами й уміlostями підготувати їх до корисного життя в українській громаді. У Зеленому Ярі, на Пластовій Січі, в Українському Парку, на Новому Соколі, в Аделайді і в Пунта дель Індіо - всюди де лише лунає безжурне новацьке "Готуйсь!" - кластимемо тривкі основи характеру наших сьогоднішніх новаків а завтрашніх українських громадян. Не пожаліємо для цієї великої праці ні часу, ні гроша, ні зусилля! Бо це - найважливіша для нас річ, - наша служба Україні. Як 50 літ тому, так і тепер!

Н О В А Ц Ь К И Й Т А Б І Р

Коли прийде місяць липень і погляне по своїх лугах і полянах, побачить там гостей: новаків і новачок із своїми братчиками й сестричками. Ці гості не прийшли до лісу чи на поляну на прогулянку, вони перенесли тут на сталий, хоча короткий, побут. Почалось новацьке таборування. Щоб новацтво як найбільше скористало з цього горічного таборування, - Ви: новацькі виховниці й виховники, сестрички й братчики повинні про це подбати!

Новацький табір це довготривале організоване дозвілля дітей. Так, це дозвілля, бо тут нема школи, нема науки, довготривале, бо діти перебуватимуть тут кілька тижнів, організоване - обов'язково мусите планувати заняття для дітей, бо вони самі цього не зроблять, вони самі будуть бавитися, але вкортці ці їхні забави навкучаться. І тут є поле до попису для Вас, сестрички й братчики. Ви повинні забавити новацтво на їхньому дозвіллі, ви повинні дати їм цікаву й захоплюючу програму, програму яка зацікавить усіх, програму яку радо виконуватимуть таборовики. Щоби писати програму, ви мусите мати мету, ціль. Ціллю в новацтві є складенні новацької проби й добуття вміlostі. Отже тепер Ви вже не маєте проблеми. Вам тепер треба тільки роздобути відповідні допоміжні матеріали, як Вогонь Орлиної Ради, старі видання різних дитячих журналіків, збірники гор, пісень, оповідань, майстрування - й на підставі цього всего уложити цікаву програму на табір. Чим більше праці Ви вложите в програму, в її підготовку, в її виконання, тим цікавішим буде їм табір, тим кращі спомини повезуть до дому. А Ви? Ви будете вдоволені, що виконали свій обов'язок, обов'язок новацького виховника.

Огляд Новацьких Таборів

НА ТЕРЕНІ США ЗА РОКИ 1950 - 1961

1950

Табори Новаків:

13 - 27. VIII. Табір Новаків "Кругле Озеро", Равнд Лейк. Організатор: Пл. Станиця Шикаго. Комендант пл. сен. Ольга Козак, бунчужна ст. пл. Арета Витанович. Брак точніших даних.

27. VIII - 4. IX. Табір новаків і новачок, Поніак. Організатор: Пл. Станиця Дітройт. Комендант пл. сен. Іванна Кучер. Брак точніших даних.

Табори Новачок:

13 - 27. VIII. Табір Новачок "Кругле Озеро", Равнд Лейк. Організатор: Пл. Станиця Шикаго. Комендантка пл. сен. Ольга Козак, бунчужна ст. пл. Арета Витанович. Брак точніших даних.

27. VIII - 4. IX. Табір новаків і новачок, Поніак. Організатор: Пл. Станиця Дітройт. Комендантка пл. сен. Іванна Кучер. Брак точніших даних.

1951

Табори Новаків:

23. VI - 8. VII. Табір Новаків "Вогник", Неровсбург. Організатор: Пл. Станиця Нью-Йорк. Комендант пл. сен. Теодозій Самотулка, бунчужний ст. пл. Орест Гаврилук /1 тиждень/ і ст. пл. Денис Беднарський /1 тиждень/. Учасників 32.

30. VI - 15. VII. Підтабір Новаків ім. Р. Шухевича, Новий Сокл. Організатор: Пл. Станиці Бофало, Клівленд і Рачестер. Комендант пл. сен. Володимир Приймак, бунчужний ст. пл. Іван Васьків. Учасників 9.

7 - 20. VII. Табір Новаків "Карпати", Стретфорд. Організатор: Українська Католицька Вакаційна Оселя. Учасників 8. Брак точніших даних.

8 - 29. VII. Табір Новаків "Лісові Дзвіночки", Неровсбург. Організатор: Пл. Станиця Нью-Йорк. Комендант пл. сен. Ольга Жарська /2 тижні/ і пл. сен. Стефа Квасовська /1 тиждень/, бунчужний ст. пл. Володимир Слїж і ст. пл. Денис Беднарський. Учасників і учасниць 58 /табір мішаний/.

14. VII - 5. VIII. Табір Новаків, Честер. Організатор: Пл. Станиця Філадельфія. Учасників 8. Брак точніших даних.

14. VII - 5. VIII. Підтабір новаків "Соняшна Поляна", Раквил. Організатор: Пл. Станиця Гартфорд. Комендант пл. сен. Яків Шегрин, бунчужний ст. пл. Михайло Гусак. Учасників 11.

26. VII - 12. VIII. Підтабір новаків "Зелений Клин", Поніак. Організатор: Пл. Станиця Дітройт. Комендант пл. сен. Антін Шутка, бунчужний ст. пл. Михайло Шумило. Учасників 18,

Табори Новачок:

20. VI - 4. VII. Табір Новачок "Зелений Клин", Поніак. Організатор: Пл. Станиця Дітройт. Комендантка пл. сен. Іванна Кучер. Учасниць 21.

30. VI - 15. VII. Табір Новачок "Новий Сокіл", Норт Калинс. Організатор: Пл. Станиця Бофало. Комендантка пл. сен. Малина Дзюба, бунчужна ст. пл. Люба Заяць, нов. впорядниця ст. пл. Лідія Залеська. Учасниць: 10 новачок.

8 - 29. VII. Табір Новачок "Лісові Дзвіночки", Неровсбург. Організатор: Пл. Станиця Нью-Йорк. Комендантка пл. сен. Ольга Жарська /2 тижні/ й пл. сен. Стефа Квасовська /1 тиждень/, бунчужна ст. пл. Оксана Білосор. Учасниць 1 учасників 58 /табір мішаний/.

14. VII - 5. VIII. Підтабір Новачок "Соняшна Поляна", Раквил. Організатор: Пл. Станиця Гартфорд. Комендантка ст. пл. Ірина Чайківська, з новачками працювали: пл. сен. Мирослава Солук і п. С. Балко. Учасниць 8.

Дитяча Оселя над Круглим Озером. Організатор: Пл. Станиця Шикаго. Комендантка пл. сен. Ольга Козак. Брак точніших даних.

Разом у 1951 році таборувало біля 120 новаків і біля 75 новачок.

1952

Табори Новаків:

28. VI - 13. VII. Табір Новаків "Мешканці Лісу", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендант пл. сен. Анастасія Смеречинська, бунчужний ст. пл. Богдан Неганів. Учасників 27.

29. VI - 31. VIII. Табір Новаків "Кругле Озеро", Равнд Лейк. Організатор: ОТК Шикаго. Комендант ст. пл. Дмитро Пілецький, бунчужний пл. розв. Богдан Геруляк /I етап/, пл. уч. Богдан Рубчак /II етап/ і пл. уч. Богданна Кисілевська /III етап/. Учасників: 46 новаків.

5 - 27. VII. Табір новаків ім. митр. А. Шептицького, Раквил. Організатор: Пл. Станиця Гартфорд. Комендант пл. сен. Яків Шегрин, бунчужний ст. пл. Володимир Бандера. Учасників 24.

5. VII - 1. VIII. Табір Новаків "Діти Матері Природи", Кергонксон. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендант пл. сен. Аполонія Книш, бунчужний ст. пл. Орест Гаврилюк. Учасників 76.

31. VII - 16. VIII. Підтабір Новаків, Поніак. Комендант пл. сен. Дарія Бойчук, бунчужний пл. юн. І. Шалаута. Брак точніших даних.

8 - 27. VIII. Табір Новаків "Остодір", Стретфорд. Організатор: Українська Католицька Вакаційна Оселя. Комендант ст. пл. Орест Гаврилюк, бунчужний пл. розв. Ярослав Козак. Учасників 28.

Табори Новачок:

28. VI - 13. VII. Табір Новачок "Мешканці Лісу", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендантка пл. сен. Анастасія Смерчинська, бунчужна пл. юн. Лідія Городецька. Учасниць 25.

29. VI - 31. VIII. Табір Новачок "Кругле Озеро", Равнд Лейк. Організатор: ОТК Шикаго. Комендант: ст. пл. Дмитро Пілецький, бунчужні: пл. розв. Богдан Геруляк /I етап/, пл. уч. Богдан Рубчак /II етап/, пл. уч. Богданна Кисілевська /III етап/. Учасниць: 61.

5 - 27. VII. Табір Новачок ім. митр. А. Шептицького, Раквил. Організатор: Пл. Станиця Гартфорд. Комендант пл. сен. Яків Шегрин, бунчужна пл. сен. Мирослава Солук. Учасниць: 14 новачок.

31. VII - 16. VIII. Підтабір Новачок, Поніак. Організатор: Пл. Станиця Дітройт. Комендантка пл. сен. Іванна Кучер, бунчужна пл. юн. Христина Годів. Брак точніших даних.

2 - 30. VIII. Табір Новачок "Лісове Гніздо", Кергонксон. Організатор: Пл. Станиця Нью-Йорк. Комендантка пл. сен. Аполонія Книш, бунчужна ст. пл. Неоніля Мерена /2 тижні/ і ст. пл. Марта Онищук /2 тижні/. Учасниць 62.

Разом у 1952 році таборувало біля 250 новаків і біля 200 новачок.

1953

Табори Новаків:

15 - 28. VI. Табір Новаків "Зелена Діброва", Мінеаполіс. Організатор: Пл. Станиці Мінеаполіс. Комендант пл. сен. Дмитро Штогрин, бунчужний пл. розв. Мирон Павлишин. Учасників 10.

27. VI - 25. VII. Табір Новаків "Орлине Гніздо", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендант пл. сен. Теодозій Самотулка, бунчужний ст. пл. Юрій Український. Учасників: 119 новаків і 19 новачок.

28. VI - 30. VIII. "Діточа Оселя", Равнд Лейк. Організатор: Пл. Станиця Шикаго. Комендант ст. пл. Михайло Левицький, бунчужний пл. юн. Юрій Витанович. Учасників 32.

4 - 19. VII. Табір Новаків "Сини Карпат", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендант пл. сен. Анна Мриц, бунчужний ст. пл. Володимир Бандера. Учасників 23.

12 - 31. VII. Новацька Оселя "Зелений Клин", Поніак. Організатор: Пл. Станиця Дітройт. Комендант пл. сен. Іванна Кучер, 1 тиждень / 1 ст. пл. Богдан Федаш / 2 тижні /, бунчужний пл. уч. Ігор Іваницький. Учасників 16.

Табори Н. вачок:

28. VI - 30. VIII. "Діточа Оселя", Равнд Лейк. Організатор: Пл. Станиця Шикаго. Комендант ст. пл. Михайло Левицький, бунчужний пл. кн. Юрій Витанович. Учасниць: 34 новачок.

4 - 19. VII. Табір Новачок "Молода Україна", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендантка пл. сен. Анна Домбчевська, бунчужна ст. пл. Марта Бігун і ст. пл. Анізія Коцик. Учасниць 19.

12 - 31. VII. Оселя Новачок "Зелений Клин", Поніак. Організатор: Пл. Станиця Дітройт. Комендантка пл. сен. Іванна Кучер, бунчужна ст. пл. Оксана Дуткевич і ст. пл. Стефа Король. Учасниць 19.

25. VII - 28. VIII. Табір Новачок "Молода Україна", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендантка пл. сен. Трина Скочдополь, бунчужна пл. кн. Звенислава Кравців. Учасниць: 85 новачок і 39 новаків.

Разом у 1953 році таборувало 239 новаків і 176 новачок.

1954

Табори Новаків:

29. VI - 17. VII. Табір Новаків "Лісова Поляна" ім. сктм. Михайла Іваненка, Ватерльо. Організатор: Пл. Станиця Дітройт. Комендант ст. пл. Богдан Неганів. Учасників 14.

3 - 25. VII. Табір Новаків "Українські Звірі", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендант пл. сен. О. Грималяк, бунчужний пл. розв. Юрій Яцикевич. Учасників 33.

24. VII - 21. VIII. Табір Новаків "Малі Стрільчики", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендант пл. сен. О. Грималяк, бунчужний ст. пл. Юрій Український. Учасників 142.

Табори Новачок:

26. VI - 24. VII. Табір Новачок "Лісова Поляна", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендантка пл. сен. Евстахія Гойдиш, бунчужна ст. пл. Марта Доберчак. Учасниць 165.

3 - 25. VII. Табір Новачок "Квіти України", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендантка пл. сен. Анна Домбчевська, бунчужна ст. пл. Анізія Коцик. Учасниць 23.

Разом у 1954 році таборувало 189 новаків і 188 новачок.

1955

Табори Новаків:

2 - 24. VII. Табір Новаків "Зелений Бір", Зелений Яр. Організатор: ОТК Дітройт. Комендант пл. сен. Василь Колодчин, бунчужний ст. пл. Ігор Іваницький. Учасників 30.

2 - 30. VII. Табір Новаків "Город Київ", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендант ст. пл. Орест Гаврилук, бунчужний пл. сен. Денис Беднарський /2 тижні/ і пл. розв. Мирон Дідурик /2 тижні/. Учасників 140.

25. VII - 14. VIII. Табір Новаків "На Київських Горах", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендант пл. сен. Володимир Приймак і пл. сен. Володимир Е. Кулинич, бунчужний ст. пл. Євген Лащик, Учасників 29.

Табори Новачок:

2 - 24. VII. Табір Новачок "Золотоверхий Київ", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендантка пл. сен. Анна Домбчевська, бунчужна ст. пл. Марта Щуровська. Учасниць 24.

24. VII - 7. VIII. Табір Новачок "Птички з України", Зелений Яр. Організатор: ОТК Дітройт. Комендантка пл. сен. Іванна Кучер, Учасниць 17.

31. VII - 28. VIII. Табір Новачок "Будівничі Києва", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендантка пл. сен. Евстахія Гойдиш. Учасниць 97.

Табір Новачок "Київ", Накс. Організатор: Пл. Станиця Шикаго. Комендантка пл. сен. Катря Довбенко. Учасниць 20. Брак точніших даних.

Разом у 1955 році таборувало 199 новаків і 158 новачок.

1956

Табори Новаків:

1 - 22. VII. Табір Новаків, Накс. Організатор: Пл. Станиця Шикаго. Брак точніших даних.

2 - 28. VII. Табір Новаків "Запорозька Січ", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендант пл. сен. Володимир Е. Кулинич, бунчужний ст. пл. Євген Лащик, Учасників 34.

7 - 29. VII. Табір Новаків "Козацькі Діти", Бобрівка. Організатор: ОТК Бобрівка. Комендант пл. сен. Яків Шегрин, бунчужний пл. розв. Богдай Балко. Учасників 32.

21. VII - 11. VIII. Табір Новаків "Лісові Побратими", Зелений Яр. Організатор: ОТК Дітройт. Комендант ст. пл. Тарас Когут, бунчужний пл. уч. Роман Стефанюк. Учасників 20.

28. VII - 25. VIII. Табір Новаків "Нове Запоріжжя", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендант пл. сен. Яків Шегрин. Учасників 157

Табори Новачок:

30. VI - 21. VII. Табір Новачок "Пташки з України", Зелений Яр. Організатор: ОТК Дітройт. Комендантка пл. сен. Іванна Кучер, бунчужна пл. уч. Ліда Лебедович. Учасниць 15.

1 - 22. VII. Табір Новачок, Накс. Організатор: Пл. Станиця Шикаго. Комендантка пл. сен. Т. Кисілевська, бунчужна ст. пл. Калина Попірко. Учасниць 28.

1 - 28. VII. Табір Новачок "Діти України", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендантка пл. сен. Анна Мриц, бунчужна пл. розв. Марія Домбчевська. Учасниць 28.

1 - 28. VII. Табір Новачок "Мандрівники", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендантка пл. сен. Дарія Бойдуник, бунчужна пл. вірл. Тетяна Рабій. Учасниць 95.

7 - 29. VII. Табір Новачок, Бобрівка. Організатор: ОТК Бобрівка. Заступниця коменданта й виховниця новачок ст. пл. Ніна Вересюк. Учасниць 16.

Разом у 1956 році таборувало біля 250 новаків і 182 новачки.

1957

Табори Новаків:

23. VI - 13. VII. Табір Новаків "Під Кедровим замком", Накс. Організатор: Пл. Станиця Шикаго. Комендант ст. пл. Євген Лащик, бунчужний пл. розв. Ярополк Білинський. Учасників 45.

1 - 27. VII. Табір Новаків "Запорілля", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендант пл. сен. Анна Домбчевська /1 - 9. VII/ і пл. сен. Адам Антонішин /9 - 27. VII/, бунчужний ст. пл. Євген Лащик. Учасників 22.

6 - 27. VII. Табір Новаків "Лісова Пісня", Бобрівка. Організатор: ОТК Бобрівка. Комендант пл. сен. Яків Шегрин, бунчужний пл. скоб Богдан Балко. Учасників 40.

7 - 28. VII. Табір Новаків "Гірські Птахи", Зелений Яр. Організатор: ОТК Дітройт. Комендант ст. пл. Тарас Когут, бунчужний пл. розв. Роман Стефанюк. Учасників 38.

7. VII - 2. VIII. Табір Новаків "Княжа Дружина", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендант пл. сен. Юліян Гной, бунчужний ст. пл. Іриней Гарасимяк. Учасників 153.

Табори Новачок:

23. УІ - 15. УІІ. Табір Новачок "Нове Підльоте", Накс. Організатор: Пл. Станиця Шикаго. Комендантка пл. сен. Софія Кульчицька, бунчужна ст. пл. Калина Помірко. Учасниць 34.

24. УІ - 7. УІІ. Табір Новачок "Нове Підльоте", Зелений Яр. Організатор: ОТК Дітройт. Комендантка пл. сен. Іванна Кучер, бунчужна пл. розв. Тетяна Рогатинська. Учасниць 20.

1 - 28. УІІ. Табір Новачок "Нове Підльоте", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл Комендантка пл. сен. Анна Домбчевська, бунчужна ст. пл. Анізія Коцик. Учасниць 36.

6 - 27. УІІ. Табір Новачок "Лісова Пісня", Бобрівка. Організатор: ОТК Бобрівка. Комендантка пл. сен. Василина Коваль, бунчужна пл. розв. Звенислава Микетей. Учасниць 15.

3 - 31. УІІІ. Табір Новачок "Гомін Лісу", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендантка пл. сен. Володимира Падох, бунчужна ст. пл. Анна Шкамбара. Учасниць 116.

Разом у 1957 році таборувало 298 новаків і 221 новачок.

1958Табори Новаків:

29. УІ - 19. УІІ. Табір Новаків "До Мети", Бобрівка. Організатор: ОТК Бобрівка. Комендант пл. сен. Орест Гаврилук, бунчужний пл. розв. Петро Пясецький. Учасників: 32 новаків.

30. УІ - 26. УІІ. Табір Новаків "Завзяті Лицарі", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендант ст. пл. Мирослав Кравс, бунчужний пл. юн. Роман Слободинський. Учасників 34.

20. УІІ - 10. УІІІ. Табір Новаків "Юні Друзі", Зелений Яр. Організатор: ОТК Дітройт. Комендант пл. сен. Роман Татарський, бунчужний ст. пл. Роман Стефанук. Учасників 33.

27. УІІ - 4. УІІІ. Табір Новаків "Українська Морська Фльота", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендант пл. сен. Яків Шегрин. Учасників 88.

Табір Новаків "Хортиця", Великий Луг. Організатор: ОТК Шикаго. Комендант ст. пл. Ярополк Білинський. Учасників 41. Брак точніших даних.

Табір Новаків, Денвер. Організатор: Пл. Станиця Денвер. Брак точніших даних.

Табори Новачок:

28. УІ - 20. УІІ. Табір Новачок "Молода Україна", Зелений Яр. Організатор: ОТК Дітройт. Комендантка пл. сен. Іванна Кучер. Учасниць 32.

29. VI - 19. VII. Підтабір Новачок "До Мети", Бобрівка. Організатор: ОТК Бобрівка. Комендант пл. сен. Орест Гаврилюк, комендантка підтабору новачок ст. пл. Христина Гафткович, бунчужний пл. розв. Петро Пясецький. Учасниць 23.

30. VI - 26. VII. Табір Новачок "Весняна Казка", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендантка пл. сен. Володимира Падох, бунчужна ст. пл. М. Фур. Учасниць 26.

30. VI - 26. VII. Табір Новачок "Крим", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью Йорк. Комендантка пл. сен. Оксана Луцька. Учасниць 111.

Табір Новачок "В Єдності Сила", Великий Луг. Організатор: ОТК Шикаго. Комендантка пл. сен. Анна Домбчевська. Учасниць 43. Брак точніших даних.

Табір Новачок, Денвер. Організатор: Пл. Станиця Денвер. Брак точніших даних.

Разом у 1958 році таборувало біля 250 новаків і біля 250 новачок.

1959

Табори Новаків:

28. VI - 26. VII. Табір Новаків "Батурич", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендант пл. сен. М. Лабунька. Учасників 92.

5 - 26. VII. Табір Новаків "Військо геть, І. Мазепи", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендант пл. сен. Ольга Козак, бунчужний пл. юн. Роман Слободинський. Учасників 25.

19. VII - 9. VIII. Табір Новаків "Мазепинці", Зелений Яр. Організатор: ОТК Дітройт. Комендант ст. пл. Тарас Когут, бунчужний ст. пл. Роман Стефанюк. Учасників 50.

Табір Новаків "Малі Мазепинці", Бобрівка. Організатор: ОТК Бобрівка. Комендант пл. сен. Яків Шегрин. Учасників 29. Брак точніших даних.

Табір Новаків "Шаблі Мазепи", Денвер. Організатор: Пл. Станиця Денвер. Комендант пл. сен. Мирослав Кальба. Брак точніших даних.

Табір Новаків "Березівка", Великий Луг. Організатор: ОТК Шикаго. Комендант ст. пл. Юрій Кузич. Учасників 43. Брак точніших даних.

Табори Новачок:

28. VI - 19. VII. Табір Новачок "Євшан Зілля", Зелений Яр. Організатор: ОТК Дітройт. Комендантка пл. сен. Іванна Кучер, бунчужна пл. юн. Тетяна Рогатинська. Учасниць 38.

5 - 26. VII. Табір Новачок "Малі Мазепинки", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендантка пл. сен. Ольга Козак, бунчужна пл. юн. Аристида Борачок. Учасниць 25.

26. VII - 23. VIII. Табір Новачок "Срібна Земля", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендантка пл. сен. Катря Довбенко. Учасниць 99

Табір Новачок "Шабля Мазепи", Великий Луг. Організатор: ОТК Шикаго. Комендантка пл. сен. Анна Домбчевська. Учасниць 44. Брак точніших даних.

Табір Новачок "Малі Мазепинці", Бобрівка. Організатор: ОТК Бобрівка. Комендантка ст. пл. Анна Бойцун. Учасниць 21. Брак точніших даних.

Табір Новачок "Шаблі Мазепи", Денвер. Організатор: Пл. Станиця Денвер. Комендант пл. сен. Мирослав Кальба. Брак точніших даних.

Разом у 1959 році таборувало біля 250 новаків і біля 250 новачок.

1960

Табори Новаків:

26. VI - 23. VII. Табір Новаків "Карпатські звірята", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендант пл. сен. Ярослав Пришляк /2 тижні/ і ст. пл. Мирослав Кравс /2 тижні/, бунчужний ст. пл. Богдан Кряк. Учасників 39.

2 - 17. VII. Табір Новаків "Юне Лицарство", Блекгавк. Організатор: Пл. Станиця Денвер, Комендант пл. сен. Анна Мриц. Брак точніших даних.

2 - 24. VII. Табір Новаків "Казка Зеленого Бору", Бобрівка. Організатор: ОТК Бобрівка. Комендант пл. сен. Яків Шегрин. Брак точніших даних

17. VII - 7. VIII. Табір Новаків "Над Водю", Зелений Яр. Організатор: ОТК Дітройт. Комендант ст. пл. Тарас Когут, бунчужний ст. пл. Теофіль Старух. Учасників 51.

30. VII - 27. VIII. Табір Новаків "Наш Ліс", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендант ст. пл. Теофіль Старух, бунчужний ст. пл. Іриней Ісаїв, Учасників 65.

Табори Новачок:

26. VI - 16. VII. Табір Новачок "Рідне Гніздечко", Зелений Яр. Організатор: ОТК Дітройт. Комендантка ст. пл. Оріся Білоскурська. Брак точніших даних.

26. VI - 23. VII. Табір Новачок "Діти Верховини", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендантка ст. пл. Діди Домбчевська. Учасниць 52.

2 - 17. VII. Табір Новачок "Квіти України", Блекгавк. Організатор: Пл. Станиця Денвер. Комендантка пл. сен. Анна Мриц. Брак точніших даних.

2 - 30. VII. Табір Новачок "Карпатський Хутір", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендантка пл. сен. Оксана Луцька. Учасниць 85.

Разом у 1960 році таборувало біля 250 новаків і біля 200 новачок,

1961

Табори Новаків:

1 - 22. VII. Табір Новаків "Свою Україну Любіть", Бобрівка. Організатор: ОТК Бобрівка. Комендант пл. сен. Яків Шегрин. Учасників 54.

1 - 29. VII. Табір Новаків "Кирилівка", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендант пл. сен. Володимир Гайдук, бунчужний ст. пл. Іриней Коваль. Учасників 67.

1 - 29. VII. Табір Новаків, Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Брак точніших даних.

2 - 23. VII. Табір Новаків "Тарасовий Яр", Зелений Яр. Організатор: ОТК Дітройт. Комендант ст. пл. Роман Стефанюк. Учасників 55.

Табір Новаків, Кругле Озеро. Організатор: ОТК Шикаго. Комендант пл. сен. Роман Сасвич. Учасників 27. Брак точніших даних.

Табори Новачок:

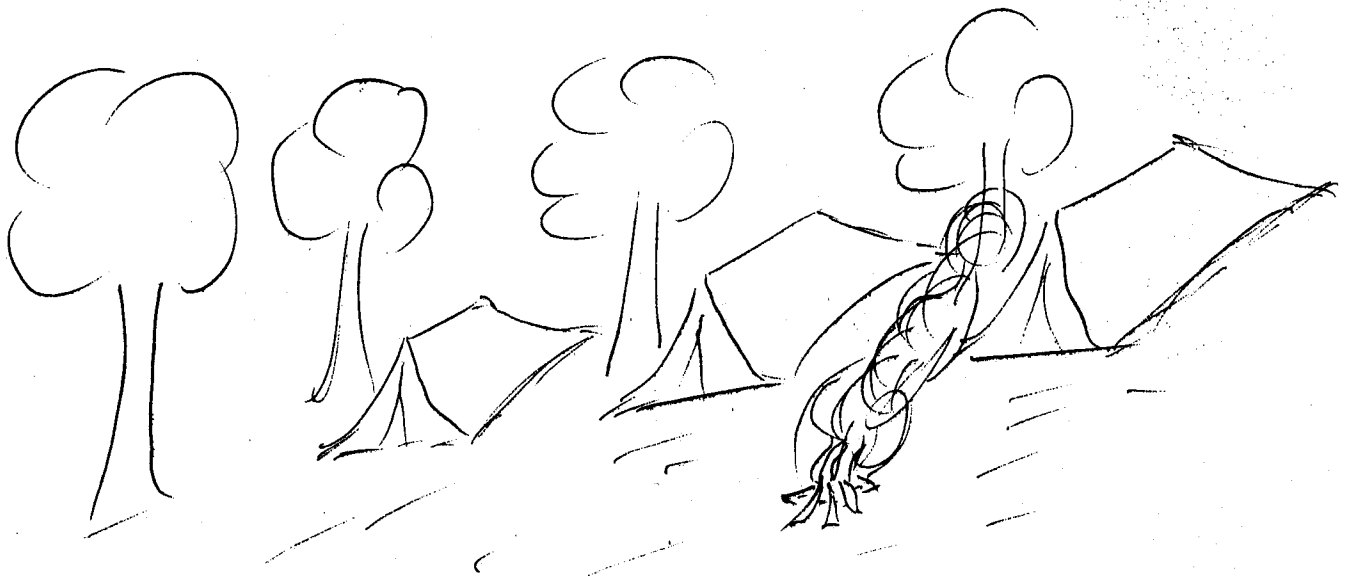
1 - 22. VII. Табір Новачок "Вишневий Садок", Бобрівка. Організатор: ОТК Бобрівка. Комендантка ст. пл. Віра Лащик. Учасниць 36.

2 - 29. VII. Табір Новачок "Садок Вишневий", Новий Сокіл. Організатор: ОТК Новий Сокіл. Комендантка ст. пл. Анна Бойцун. Учасниць 46.

23. VII - 13. VIII. Табір Новачок "Під Синім на Зеленому", Зелений Яр. Організатор: ОТК Дітройт. Комендантка ст. пл. Віра Лащик, Учасниць 41

29. VII - 28. VIII. Табір Новачок "І Досі Сниться", Іст Четгем. Організатор: ОТК Нью-Йорк. Комендантка пл. сен. Оксана Луцька. Учасниць 57.

Разом у 1961 році таборувало біля 250 новаків і 181 новачок.

НОВАЦЬКИЙ ВИРЯД НА ТАБІР

Діти приїздять на табір під епікею батьків, отже батьки дбають за відповідний виряд. Кожна оселя, чи таберова управа перед таборами друкує приписовий виряд та роздає при записі на табір. Та не всі діти привозять приписовий виряд. Майже кожна дитина забуде щось привезти. Коли це маловажна річ, а на таборі є крамничка, то дитина собі докупить, але коли це щось важного, то дитина бідує, поки батьки привезуть чи пришлють.

Тому що кожна оселя подає свій таберовий виряд, подаємо загально що дитина повинна взяти зі собою на табір. Не подаємо скількості, бо про це рішає час тривання табору, батьки та обставини.

Однострій: сорочка, хустка, берет, пояс, скарпетки, спортові черевики, штанці короткі й довгі для новачків, а безрукавник для новачок.

Наплечник /малий для вжитку на прогульки/

Валізка /в якій повинні бути порядно поскладані всі речі/

Інший одяг: дещевик, гумові чобітки, светер, плащик, жакет або тепла курточка на холодні вечорі.

До снання: мішок до снання або 2 теплі кеци; матеріал звичайний, або гумовий до надування; ковч до накривання ліжка; подушка; пошевка на подушку, простирало на ліжку та простирало до ковчів чи то до мішка; піжама.

спортовий одяг: спортові сорочки з короткими рукавами, короткі штанятка на щодень, скарпетки /не можності одну пару на день/, запасові черевики, або сандали або тенісівки, купеловий стрій, шапка до купання, великий рушник до купання, накриття на голіву /кашкет, білий капелюшок чи інше/.

білля

інше: рушник /1 великий, або 2 малі/, мішок на брудне білля.

дрібні речі: мило в пуделку, прибори до миття зубів, до чесання, до шиття, до чищення черевиків, ідунка, ложка, стирочка до нациння, молитовник, зшиток, олівець, ручка, ножики /малий складаний/, ліхтарка, соняшні окуляри /якщо дитина потребує/, копирти, листовий папір, поштові марки, крем до опалювання.

Цей виряд братчик чи сестричка таки ще першого дня табору повинні перевірити та записати що дитина має, якщо всі речі не позначені, то позначити олівцем до білля, тушем до білля, або колірною ниткою /новачки/. Якщо бракує деяких речей, то повідомити батьків якщо є, а якщо нема, то поштою.

Останнього дня табору цілий виряд повинен бути знова перевірений. Записати що дитина загубила та допомогти віднайти загублені речі.

РІЗНІ ТАБОРОВІ ПРОБЛЕМИ.

НОВАКИ САМІТНИКИ: Чим раз більше наших людей поселюється поза великими українськими центрами, а з ними розїздяться наші новаци й новачки по малих містечках. Всі вони повинні й на далі залишитися новацими самітниками /великого віддалення/. Для них є створені рої новаків і новачок. Всі самітники що належать до таких роїв є правдивими новацими й можуть складати проби й умілості. Діти які колись були новацими, або хочуть бути новацими але ніде не належать, не є новацими й НЕ МОЖУТЬ складати проб, добувати вмілостей, чи навіть складати заяву вступу й дістати жовту хустку. Вони можуть підчас табору зголоситися до рою самітників і можуть дістати дозвіл на складення заяви вступу чи проби. Коменданти й виховники повинні зайнятися всіма самітниками й допомогти їм стати новацими. Особливо ввести їх у новацький гурт, допомогти їм заприятелюватися з членами свого рою.

СВІТЛИНИ З ТАБОРУ: Кожний комендант - комендантка повинні роздобути декілька світлин із табору: всіх таборовиків, діти при заняттях, інше. Такі світлини слід слати до "Готуйсь", до "ВОР" та до інших дитячих журналів із коротким описом табору, або з оригінальними дописами таборовиків. Світлини в журналах принесуть радість дітям.

ТАБОРОВІ ВІДЗНАЧКИ: Кожний табір повинен мати відзначку табору, яку учасники ПОВИННІ ДІСТАТИ ПРИ ЗАКРИТТІ ТАБОРУ. Коменданти таборів повинні заздалегідь про це подбати й замовити відзначки в час. Діти що складають проби чи добувають вмілості, повинні також дістати відзначки в таборі. Не можна відсилати з табору дитини без одної відзначки, бо це для дитини означає, що вона в таборі нічого не добула. Грошові справи відзначок полагодити наперед, щоб потім не було так, що дитина не мала грошей і відзначки не купила, а дома забули, не цікавилися і дитина про відзначку забула. Відзначки проб і вмілостей можна замовляти в пластових крамницях /у Канаді в "Плау" в Торонті, у США у "Молодому житті" в Нью-Йорку, - відзначки вмілостей новачок має теж крайова референтка новачок США/.

ЗАПИСУВАННЯ ПОГОДИ: У кожному таборі повинен бути термометер і барометер. На видному місці повісити таблицю, на якій рої чи діти по черзі будуть записувати погоду й температуру. Записувати найпростішим рисунковим способом 3 рази денно. Записування погоди можна переводити роями: кожний рій записує окремо, а в суботу найкращий і найточніший запис вивішується на таблиці оголошень. Часом запис погоди може допомогти в закидах таких, як "чому діти не купалися?"

ТАБОРОВІ ІНСТРУКЦІЇ: Минулого року вийшли друком інструкції для таборів новаків і новачок /2 окремі видання/. Ці інструкції повинен мати кожний комендант. Їх можна дістати в КПС.

БІБЛІОТЕКА: Кожний табір повинен мати бібліотечку для вжитку виховників та бібліотечку для вжитку дітей. Подбайте, щоб такі бібліотечки, хоча малі, були у ваших таборах.

СПОРТ: У таборі діти багато часу зуживають на спортові гри. Від-

повідно до числа учасників, табір повинен мати спортовий виряд: малі мячики, мячі до двох вогнів чи відбиванки, луки, інші спортові гри, як: крікет, бадмінтон, обручі до кидання та інше. Обов'язково повинно бути: шахи, шашки, доміна, різні настільні гри, щоб діти не нудилися в час непогоди.

МАЙСТРУВАННЯ Й РУЧНІ РОБОТИ: Діти повинні в таборі навчитися зробити хоч одну практичну річ чи іграшку. Хай дитина привезе з собою з табору хоч троха знання й розваги. На це треба матеріалу й знання. Вистарчить щоб один чи два виховники знали. Вони можуть навчити інших виховників. Також можна позичити в прилюдних бібліотеках книжки. Ось що можна в таборі робити: Складанки з паперу, із шкіри торбинки на гребені, адресарі, із плястики до плетення: обручі до кидання, перстені до хусток, рамці до світлин і інше, із фільцу: випхані звірятка, із кораликів: бронзолетки, закладки до книжок, рамці до світлин, із шишок жолуддя, насіння: забавки різні /звірятка, птиці/, різні способи малювання, інше.

ТАБОРОВІ ПОСВІДКИ: Після закінчення табору кожний таборовик і кожна таборовичка повинні дістати посвідку. "Молоде життя" /Нью-Йорк/ має посвідки для новаків і новачок.

ЯКУ ВАРТІСТЬ ДЛЯ ДІТЕЙ МАЮТЬ ВІДЗНАКИ ПРИВЕЗЕНІ З ТАБОРУ?

В останніх часах помічається, що в наших таборах, вправді не всіх, щось бракує, чогось недостає. Ми цього не бачимо, не помічаємо, нас це не вражає й не цікавить. Однак новачтво це добре бачить. Це брак відзнак при від'їзді до дому. Деякі проводи таборів ставляться байдуже до відзнак і хоча є багато можливостей добути відзнаки, вони не цікавляться тим. Відзнаки проб і вмилостей можна купити в пластових крамницях. Відзначки таборів можна виконати ручно, або замовити в фабриці. Можливості є, але їх треба вміти й хотіти використати. До пл. крамниці вистачить написати листа, а вони вишлють відзначки ще перед закінченням табору. Відзначки ручно можуть виконати юначки як добре діло, чи гуртковий заробіток, тільки треба до них звернутися. У нас звичайно звертаються за відзначками в останній хвилині, або щойно після табору. У висліді того діти їдуть до дому без однієї відзначки. Чим же вони в дома похваляться перед батьками, перед братами й сестрами що може вже в юначтві? Чим же вони докажуть свою важку працю в таборі, свої осяги, похвали? Чим же відрізняться хлопчик що здав пробу, від того, що через свою погану поведінку чи байдужність не був до проби допущений? Чи ви знаєте, як багато новаків є так розчаровані браком відзнак, що попросту не хочуть більше їхати у табір?

Відзнаки таборів, проб і вмилостей є дуже важні. Тому всі виховники що їдуть у табір, повинні про це пам'ятати й одні одним пригадувати. У першому тижні табору треба замовити відзначки з пл. крамниці. Але ще перед табором треба подумати про відзначки таборів і пошукати когось, хто б занявся виконанням їх у потрібній кіль-

кості відповідно до числа дітей. А вже першого чи другого дня табору треба подати проєкт відзначки табору, щоб ще перед кінцем табору ці відзначки дістати.

Що до проєктів таборових відзначок, то якщо вони мають бути ручно виконувані, то мусять бути дуже прості, щоб легко їх було виконати, якщо відзначки будуть виконувані фабрично, то проєкт може бути складний. Тому про це пригадуємо, бо траплялися випадки, що новаки не дістали два рази під ряд відзначок таборів, а проводи поставилися до цієї справи байдуже.-

НОВАЦЬКИЙ ВИХОВНИК У НОВАЦЬКОМУ ТАБОРІ

Новацький виховник /-ця/ у новацькому таборі, це конечно й дуже важна особа. Це навіть щось більше, як інструктор табору юнацького. Інструктор підготовляє юнацтво тільки з одної добре вивченої ділянки, а новацький виховник - це для дитини інструктор від усього, це опікун на час відсутності батьків, це помічник малій дитині, це дорадник у всьому. Але щоб пластуна чи пластунку назвати новацьким виховником, треба бути певним, що той пластун чи пластунка є справжнім пластуном і насправду розуміє свої обов'язки як виховника в таборі. Щоби заслужити собі на таку назву, треба добути відповідне знання й серця дітей. Тільки правдивого виховника діти люблять. Діти мають дуже чулі серденька й скоро помітять, чи виховник ставиться до них з любов'ю чи з байдужністю.

Щоб бути добрим виховником у таборі, треба додержуватися неписаного закону новацького виховника. Ось деякі точки з того закону:

Безоглядно підпорядкуватись прововоді табору. З усіма заввагами до проводу підходити в неприсутності дітей. Не критикувати нікого з проводу при дітях чи батьках. На чужу критику бути оборонцем. Всі закиди представляти прововоді й якщо вони слухні, старатися, щоб були перевірені. Так як виховник ставиться до свого проводу, так будуть ставитися діти до свого проводу - братчика.

Все й усюди бути зі своїм роєм. Тих дітей батьки передали під опіку комендантові, а комендант - виховникові. Виховник відповідає за кожний крок дитини. Діти є рухливі, живі, все зайдуть туди, де не треба, тому постійно їх треба мати на оці, навіть у час дозвілля треба знати, хто де пішов і хто що робить. Чим краща опіка, тим кращий вислід.

Бути опікуном, помічником і старшим братом - сестрою дітям. Діти ідуть у світ самі. Вони малі й багато речей не вмють і не можуть /фізично/ самі виконати. Тому їм треба відповідно до їх віку помагати стелити ліжко, замітати кімнату, стирати долівку, підносити валізки, наплечники, заплести коси - а помагаючи вчити як самому це зробити, як самому собі порадити. Не треба дітям говорити, їм треба показати, повчити, допомгти, тоді діти краще це сприймуть,

сприймуть це як пораду батька - матері, а не як наставника, що тільки наказує що зробити.

Поведінкою своєю дати добрий приклад дітям. Лінивство, погані слова, невідповідна література - те все що не пластове - повинно лишитися в мурах міст, а в табір повинен приїхати пластун із пластовою поведінкою й пластовою поставою, щоб своїм прикладом виховувати малих новаків на великих пластунів.

СВЯТКУЙМО ІМЕНІНИ В НАШИХ ТАБОРАХ!

Що раз то більше забувається наш давній звичай святкування іменин. Принято зовсім звичай святкування уродин, а іменини зовсім забуто. Наші новаци навіть не знають, що можна святкувати іменин й навіть не вміють найти день своїх іменин.

Навчім новаків у таборі святкувати іменини. Подаємо імена на місяць липень і серпень. Іменини на інші місяці є подавані в "Готуйсь", тому прошу пригадати новацим, яких іменини не припадають на час табору, щоб у "Готуйсь" нашли день своїх іменин.

Іменини треба відсвяткувати врочисто. У наказі треба прочитати, хто даного дня має іменини, а після наказу викликати прочитаних на середину круга, скласти їм побажання й заспівати цілим табором "Многая Літа". Напевно новаци будуть задоволені з цього таборного звичаю.

ЛИПЕНЬ

1. Леонтій /Льоньо/
3. Методій
4. Юліян
5. Юліянія /Уляна/
6. Ізяслав
7. Іван
11. Кир і Іван
12. Петро і Павло
14. Косма і Дамян
16. Анатолій /Толя/
17. Андрей
18. Кирило й Методій
19. Атанасій /Танас/
20. Тома /Хома/
21. Прокопій
23. Антоній
24. Ольга
25. Ілярій
26. Мирослава
28. Володимир
31. Еміліян /Омелян, Мільо/

СЕРПЕНЬ

2. Ілія
3. Симеон
4. Марія
5. Трохим і Теофіль
6. Борис і Гліб, Христина
7. Анна, Олег
9. Пантелеймон /Панько/
10. Інокентій
11. Володимира
12. Андронік
15. Степан
17. Евдокія
21. Еміліян /Омелян, Мільо/, Леонід
23. Лаврентій
26. Максим
30. Мирон

Навчити новаків, щоб пошукали в календарі на липень та серпень імена своїх татів, мамів, братів, сестер та інших членів родини, та вислали їм іменинові побажання з табору. Ці

побажання не мусять бути писані на спеціальній картці. Вони можуть бути писані на звичайній картці з красвидом пластового табору.

Сірий Орел Євген

Поради до Проб

Що раз то частіше приїжджають тепер у табір діти, які не знають історії України, а дуже часто слабо говорять по-українськи. Під строгим доглядом виховників діти повинні говорити виключно по-українськи, хоч це вже є окремою проблемою й я тим тепер займатися не буду. Я хочу тут підчеркнути тільки історію України як вимогу до новацьких проб.

Історія України як окрема вимога до проб не існує з кількох причин. Найважливіша, може, причина є та, що включаючи історію України як вимогу чи кілька вимог до проб, ми дали б дітям за мало знання з цієї ж історії в рамках проб. Тому на кінці вимог до кожної новацької проби подано окрему вимогу: успішний перехід ігрового комплексу чи історичних гор з певної доби історії України.

Що це є ігровий комплекс, згаданий у тих вимогах? Ігровий комплекс - це кілька або кільканадцять занять, пов'язаних спільною темою, які разом творять одну замкнену цілість й допомагають підготувати новаків до даної проби. Звичайно ігровий комплекс включає в собі майже всю підготовку до даної проби. Слід тут звернути увагу, що ігровий комплекс не може заступити підготовку до проби хоч би вже тому, що він усіх вимог проби не покриває. Він є тільки частиною підготовки до проби. Підставою ігрового комплексу є те, що всі розповіді, гри, пісні й інші складові частини є базовані на певній добі історії України. Іншими словами, тема кожного заняття має історичний характер. Дитина що переходить ігровий комплекс, переживає всі історичні події з даної доби історії України й ті події тим більше вбиваються їй у пам'ять. Тут дитина вчиться, що й ми мали славне минуле, та що ми є християнами більше як тисячу літ.

Ігровий комплекс до першої проби існує й "ОТРОК" є знаний усім виховникам. Багато виховників навіть на ньому взоруються. Однак до другої й до третьої проби ігрових комплексів у продажі ще нема. Тому на сумлінні кожного виховника лежить завдання дати своїм новакам історичні заняття, заки ще появляться опрацьовані ігрові комплекси. Щоб ви не казали, що це тяжко, я хочу подати кілька порад, як укладати історичні заняття. Назви історичних ігрових комплексів є "ДЖУРА" /до II проби/ й "ОРЛИК" /до III проби/ і я буду ці назви вживати до занять які б заступали вам тимчасово ці ігрові комплекси.

Найважливішою справою при укладанні програм є теми. Як теми, ми можемо напр. брати важливі події з даної доби історії України, чи прямо найважливіші особи, які репрезентували даний час. При добірї тем слід звернути увагу на те, які історичні факти ми на дані теми вибираємо. Світлі факти з історії /де ми перемагали воро-

гів/ захоплюють діточу уяву й тим найкраще надаються на теми історичних занять. Трагічні факти /де ми програвали/ ділять пригноблюче на дітей і тому треба їх оминати. Це не означає, що ми їх затаємо, бо ці факти є подані в історії України й діти мають до них доступ кожної хвилини. Однак діти прїхали в табір відпочати й ми не маємо жадного права затемнювати їх відпочинок невідповідно підібраними трагічними темами занять. Зрештою майже всі наші академії є присвячені пам'яті поляглих, убитих, чи замучених і тому влучне було питання малого хлопчика по одній з ряду академій - "Тату, чи ми все програвали?" Діти люблять гордитися своєю приналежністю до відважних, а не хочуть признаватися або й зовсім затають свою приналежність до тих, що "все програвали". У нашій історії є темні факти, але є також і світлі факти, які на жаль ми дуже рідко, або й взагалі не підчеркуємо. Тому ще раз згадаю, висвітлюймо на наших заняттях тільки найсвітліші події з нашої історії, а це напевно допоможе нам задержати дітей навіть у чужому морю. Між іншим, трагічні факти пояснюймо дітям тільки коли вони є тими фактами зацікавлені. Берім приклад від інших народів, які будують свою молодь не на програних, а на перемогах. Це особливо є конечно в теперішніх обставинах у відношенні до нашої молоді.

Возьмім тепер козацьку добу /"Джура"/. Тем тут є дуже багато. Наприклад, початки Козаччини /втікачі, уходники, козаки/, Січ /повстання, вигляд, устрій "джури" ітд./, Байда Вишневецький /основник Січі й його походи/, Іван Підкова /походи ітд./, Богдан Хмельницький /війни, битви ітп./, Сірко та інші /походи морські ітп./, турецька неволя - яничари /описи ітп./, Сагайдачний /походи ітп./, Петро Дорошенко, Іван Мазепа ітд. Цих кілька прикладів не можна брати як стандартні, бо вони далеко не охопили всіх тем. Тут тільки одна розв'язка: взяти Історію України в руки й перейти дану добу з олівцем у руці від початку до кінця й виписати всі можливі теми. Потім ми вже можемо деякі теми об'єднати, деякі малі оминати, поки ми не будемо мати бажаного числа тем.

Коли ми переглянемо "Отрока", то побачимо, що всі гри там пристосовані до розповідей. Те саме ми мусимо робити й при "Джурі". Коли ми знаємо якусь гру, як "Вівк і вовці", то тут ця гра вже буде "козак і татари". Іншими словами, всі гри ми мусимо пристосувати змістом до даної теми, хоч формою ці гри будуть нам добре знані. Добре добирати тут новіші гри, а борони Боже брати тут гри з "Отрока", бо діти вам скажуть, що вони це вже бавилися. Пісні тут брати треба виключно козацькі, а майстрування чи рисування достосовані до даної історичної доби. Розповіді повинні мати форму розповідей, а не сухих історичних фактів, мимо того, що вони взяті з історії. Але це вже є справа розповідача. Заняття повинні мати більше характер прогулянок навіязуючи до козацьких походів. Обов'язково збудувати в таборі криївку-Січ. Битви козаків із різними ворогами дуже добре переходять, коли ми вживасмо зірвання колірової опаски до збивання. Битви взорувати на описах даних битв із історії. Так, коли в даній битві козаки зробили засідку, то в грі козаки повинні зробити засідку ітп. Розуміється, що "татари", чи хто інший, про це не повинні знати. Але це є деталі, які я залишаю виховникам.

Розгляньмо тепер новітню добу /"Орлик"/. Тем тут також багато. Наприклад, визначні постаті /Шевченко, Франко, Шашкевич, Леся Українка й інші письменники, Лисенко, митр. А. Шептицький і інші/, Українські Січові Стрільці й їх бої /Лисоня, Маківка ітд./, Центральна Рада /Грушевський і інші постаті, тодішній виряд війська/, Гетьманат /культурний розвиток, військо/, 1-ий Листопад у Галичині /перебіг, бої/, Директорія /злука всіх земель України/ Закарпатська Україна /повстання, опис/, Українська Дивізія /повстання, бої, Броди/, Українська Повстанська Армія /повстання, бої/, Україна під червоним займанцем /життя за куртиною/ ітд. Цих кілька прикладів не можна брати як стандартні, бо вони далеко не охопили всіх можливих тем. Тут є тільки така сама розв'язка як і в попередньому випадку: взяти Історію України й перейти найновішу добу з олівцем у руці від початку до кінця, виписуючи всі можливі теми. Потім ми можемо певні теми об'єднати разом, поки не одержимо бажаного числа тем.

Як і в попередньому випадку всі гри мусять бути пристосовані до розповідей, при чім по одні сторони буде наше військо, а по другій - вороги. Як і в попередньому випадку тут треба давати більше теренових гор в рамках занять більше характеру прогулянки. Адже ж походи козаків, походи новітніх військових формацій, чи рейди УПА можна найкраще віддати прогулянками чи тереновими грами. Післяні тут треба давати новітні /стрілецькі, дивізійні, чи повстанські/, а розповіді по можності як найживіші /оминаймо сухого передання сухих історичних фактів/. Битви можна переводити як і в попередньому випадку, при чім у відтворюванні певних битв найкраще дотримуватися історії. Рисування чи майстрування тут треба базувати на новітній добі історії України. Примінення самодіяльних гор /з історичними темами/ до "Орлика" як і до "Джури" я залишаю для виховників.

Коли в "Отроці" новаки вживають луків, то в "Джурі" вони можуть вживати луків, а потім шабель, а в "Орлику" - крісів. Це однак тільки приклад, бо зовнішнє оформлення програми залежить від того, хто ту програму укладає. Думаю, що тих кілька порад найдуть впорядники помічними.

ПРОЄКТОВАНІ ТЕМИ ЗАНЯТЬ

ІГРОВИХ КОМПЛЕКСІВ ДО 2. І 3. НОВАЦЬКИХ ПРОБ

Ігровий комплекс "Джура" /II нов. проба/:

1. Запорозька Січ. Байда Вишневецький. Походи на Крим і Молдавію.
2. Іван Підкова
3. Гетьман Петро Конашевич Сагайдачний
4. Богдан Хмельницький - великий полководець і організатор Української Козацької Держави.
5. Іван Виговський - освічена й метка людина. Боротьба з москалями /Конотоп/.

6. Петро Дорошенко - "Сонце Руїни" - здібний і хоробрий полководець.
7. Іван Брюховецький
8. Іван Мазепа
9. Розумовський
10. Гайдамачина. Гонта й Залізняк

Ігровий Комплекс "Орлик" /III нов. проба/:

1. УСС
2. Маківка
3. 22. І. 1918. Центральна Рада. Проголошення самостійності.
4. Українська Державна Фльота
5. Листопадовий Зрив
6. Свято Соборности 22. І. 1919
7. Проголошення Самостійности Карпатської України.
8. 1 Укр. Дивізія УНА
9. Українська Повстанська Армія
10. Рейди УПА

Т Е М И З А Н Я Т Ь І З В И М О Г Н О В А Ц Ь К И Х П Р О Б

Подаємо теми вибрані із вимог новацьких проб. Теми розділені ризкою можна брати як одну цілість, або як поодинокі теми.

I проба

Щоденна молитва - ходження до церкви - поведінка в церкві.
 Що це український герб, прапор, гимн, та як їх пошанувати.
 Чому називаємо себе українцями.
 Хто такі пл. новаки /що це рій, гніздо, УПН/.
 Новацький закон - новацька обіцянка - новацьке гасло, нов. привіт,
 нов. пісня.

Добре діло.

Як бути корисним для інших - поміч в дома.

Новацький заробіток.

Чистота тіла й одягу - додержування порядку - чому треба часто мити руки й зуби.

5 рослин докілья /опис рослин, кущів, дерев в цікавий спосіб, або цікаві оповідання, перекази, чи легенди про них. Добре брати рослини, що мають ліchnичу чи господарську вартість/.

5 тварин докілья /звірята, птахи, плазуни, земноводні, комахи - щось цікавого з їх життя/.

Що робити, щоб бути приятелем рослин і тварин.

Чому треба знати дату народження - як святкувати уродини - чому треба святкувати іменини.

Чому треба знати, як зветься й де живуть сестричка-братчик та гніздова-гніздовий.

II проба

Вязання вузлів.

Прикмети новачки-новака /тільки оповідання/.
 Обережно з вогнем - де й коли можна палити вогонь.
 Будь витривалим, де й коли можна пити воду.
 Перша поміч у легкому скаліченні й промоченні.
 Порядок занять продовж дня.
 Як зашивати дірку, пришивати гудзик.
 Що треба знати про свою околицю: пошта, поліція, лікар, станція.
 Як бути корисним дома: вміти стелити ліжко, замітати долівку, зварити молоко,
 Як плекати рослину в хаті.

III проба

Різдвяні звичаї
 Великодні звичаї
 Зелені Свята
 Що це Пласт
 Як пояснити нов. закон прикладами власного життя
 Компас, як його вживати
 Як стежити за одною рослиною та одною твариною
 Перша поміч: скалічення пальця, кровотеча з носа, пухир на носі,
 попарення, як послужити хворому.
 Як дбати про здоровля
 Як щадити й потім корисно зжити гроші
 Як дбати про свою поведінку - карність в рою, гнізді.

Л. К., "П. С."

НАШІ БУДНІ

Славко від давна мріяв про те, щоби стати новаком. У місті, де він жив, не було новацтва, то ж всю надію покладав на новацький табір.

Вже заздалегідь сам стелив своє ліжко, щоби мати в цім вправу, а на випадки поганої поведінки товаришів забави казав: "так новаки не роблять". Старався говорити чистою українською мовою, не вмішуючи англійських слів, бо "новак шанує свою мову".

Ось мрія стала дійсністю й Славко з тремтячим серцем ступив на пластову землю. Зразу старався допасуватися до решти, чи то на збірці, чи в маршуванні, - почувачи себе членом тієї групи. Перейняв дисципліну групи майже в ідеальний спосіб, визнав авторитет братчика до межі відсунення авторитету батьків на дальший плян.

Перший день табору. Братчик Славка йшов поруч групи пластунок заабсорбований розмовою з ними, розмовою веденою англійською мовою. Славко, підбігаючи за ним і хапаючи його за руку, окликами "братчику, братчику, прошу братчика" надаремне старався про щось

Його запитати. Навіть те, що Славко торгав Його за руку чи штани, зовсім не звертало уваги братчика. З розчаруванням на обличчі, Славко залишився позаду.

На другий день була неділя. Підчас дозвілля батько хотів забрати Славка до табору юначок, щоби оглянути Його. Славко заявив, що мусить запитати братчика. Братчик якраз переходив побіч і Славко навздогін за ним закликав: "Братчику, чи можу піти з татом оглянути табір юначок?" Братчик, не зупиняючи ходи, навіть не повернув голови, лише кинув твердо: "Ні!" Славко не поважився піти.

Ще іншим разом, будучи з батьком на дозвіллі, весь час спішився до табору, бо братчик може Його шукати, може будуть заняття. Але занять не було. Новаки робили, що кому подобалося, ніхто з братчиків не цікавився ними. Кілька хлопців копали мяч, розмовляючи між собою по англійськи, інші кидали в землю ножами, а решта крутилася бездільно не знаючи, що зі собою робити. Недалеко стояли гуртом братчики й придивлялися, як юначки грали відбиванку... На питання, чому гурт новаків розмовляє по англійськи, один братчик розвів руками і пояснив знуджено, що між новаками є один, який не вмів по українськи, а вираз Його обличчя зраджував запит: що ви властиво хочете, чи це щось злого? А на запит, чи вони знають, що роблять новаки, впала відповідь: "Це відпочинковий табір, чи маємо їх няньчити?"

По чотирьох днях "таборування" Славко заявив батькові: "Тату, "відзнайом" мене від братчика, бо я вже не хочу бути пластуном!"

 Може описане - це лише один відокремлений випадок. Може один лише Славко розчарувався. Може лише я мала "щастя" обсервувати ц. Може...

Та все ж насувається питання про відношення братчиків до своїх вихованків та проблема програми деяких новацьких таборів, у тому числі тех і тзв. відпочинкових. Бо мені видається, що навіть відпочинковий табір - це в ніякому разі безділля, бійка, наука грубої поведінки...

І навіть як описане мало місце дійсно лише один раз і заторкує лише одного братчика - то воно варто над цим застановитися, щоби такий випадок більше не повторився **НАВІТЬ ЛИШЕ ЩЕ ОДИН РАЗ!**

Бо Славко хоче пробувати ще раз...

КОМЕНТАР РЕДАКЦІЇ: Авторка зовсім служно завважує, що до програм і членів Будава таборів мусять бути поставлені й додержані певні вимоги. Від себе зазначусмо, що в УПН не існує така річ, як "відпочинковий" табір. Або маємо новацький табір, або ні. Ті, що говорять про "відпочинкові новацькі табори" зраджують своє незнання підставових засад новацького таборування і для них не може бути місця в проводах новацьких таборів, доки вони не відбудуть ґрунтового вишколу по лінії новацького таборування. Що ж до братчиків - зовсім слушною є вимога введена в деяких таборах, що кандидати на братчиків мусять мати II-ий ступінь новацького виховника. Лише в той спосіб забезпечимо собі Булави, яких усі члени будуть свідомі своїх завдань і матимуть конечний вишкіл, щоб добре з них вивязатися.

Л. Бачинський

Пригоди в Новацьких Таборах

ВІДВІЧАЛЬНІСТЬ НОВАЦЬКОГО ВИХОВНИКА

Дуже часто при розподілі обов'язків призначають чи вибирають новацьких виховників зовсім не відповідних. Попадають провідники без жодного або з дуже малим досвідом. Через брак виховників, головню в новацькому уладі, на обов'язки братчиків і гніздових приходять юнаки з одною або двома пластовими пробами. Рідше ці обов'язки перебирають старші пластуни. Одні й другі не мають поняття про психологію дозріваючої дитвори, не мають жадного засвоєння засад та метод виховної системи для новацтва. Сходини провадять за взірцем гуртків юнаків. Дуже мало таких, що читали або читають новацьку літературу.

Укладаючи історію одної станиці за десятиліття її існування, мушу ствердити, що новацькі гнізда й рої коша пластунок далеко краще були обсажені новацькими виховниками й успіх у роботі був безперечно далеко кращий.

Новацький Улад є найважливіший у цілому Пласті. Як ми виховасмо новацтво, таке будемо мати юнацтво й старше пластунство, за малими виїмками.

Уже тут, у США, мав я нагоду не раз перевіряти діловодство й бачити, як переводяться сходини з новаками. Знаю одного впорядника новаків. Його діяльність - одно убожество, недбальство й шкода для дітей. Цьому впорядникові упросили на опікуна досвідченого педагога, який по одних сходинах відійшов, бо його застрашило те, що він бачив, а направити не почувався на силах.

Про тяжкі завдання виховників новацтва я писав уже не раз на сторінках пластової преси, робив реферати та написав 4 книжки. х/ Цими рядками я не хочу повторюватися. Моєю ціллю є поділитися з новацькими виховниками думками про їх велику відвічальність перед батьками, Пластом і суспільством при виконванні їх обов'язків у щоденній роботі, в домівці й у таборах.

Я хочу навести кілька примірів, які я пережив і тишився, що за Божою опікою це щасливо минулося. Дітей я дуже люблю, є педагог з довшою життєвою практикою й довгим стажем у Пласті. Добирав виховників при організації таборів як найкращих, відданих і жертвенних. Годі мені всіх Фригадати за ті 25 таборів, в яких я був комендантом, а в більшо-сті й їх організатором. У пам'яті в мене є такі імена, як братчики: Р. Копач, Т. Дурбан, І. Дубас, Т. Білостоцький, Р. Саєвич, І. Кліщ, Я. Білинський і інші. З Карпатської України не згадую з відомих причин. Вони положили великі заслуги для новацтва й для Пласту взагалі. Честь їм.

Для ілюстрації відповідальности впорядника подаю кілька при-
мірів:

1 примір. СТАВНЕ, Карпатська Україна, 1928 рік.

Ми таборували під лісом. Була чудова погода. Місячна ніч.
Стійки з юнаків цілу ніч. Моє шатро по середині між дітьми.

Вночі треба було мені встати у своїх потребах. Лише виліз
із шатра й бачу, як з лісу вибігла дика свиня з пацятами й переходить,
хрюкаючи, наш табір, направляючись до потічка на водопій.
У мене захолонула кров у жилах. Стою й не рухаюся. Знаю, як при-
родник, що дика свиня є страшна в обороні своїх дітей. Що сталося
б, коли б ми сполошили непрошеного гостя?

2 примір. КОБИЛЕНЬКА ПОЛЯНА, Карпатська Україна, 1925 рік.

По ліквідації табору наняли ми невеликий драбинчастий віз,
зложили там кухню, начиння, таборове приладдя, шатра тощо. Віз
був дуже добре нагружений. Відвозили до станції. Новаки йшли за
возом. Кількох чулися слабшими й я посадив їх на віз. Ідемо пома-
лу. Десь віз наїхав на камінь, трохи підскочив, а один новак, що
оперся об щабель, зломив його, чи щабель випав і хлопець впав між
передніми й задніми колесами.

Бог милосердний оберіг дитину від смерти. Задне колесо пере-
їхало попри плечі новака, а хлопцеві нічого не сталося. Знову вліз
на віз і поїхав далі.

3 примір. "МОРСЬКЕ ОКО", Карпатська Україна, 1926 рік.

У горах, особливо заліснених, молодь має триматися провідни-
ка. Навіть хвиливе відбігання наперед або відставання, особливо
коли темніє, часто приводить до загублення таборовика або прогуль-
ковця.

Мали ми прогульку з табору до озера, яке витворилося в крате-
рі вигасшого вулькана. Озеро велике й дуже глибоке. Називають йо-
го люди "Морське Око".

Вже темніло, коли ми дійшли до цілі. Тут мали переночувати
й вернутися до табору. Сам не знаю, як то сталося, що під самим
озером бракувало нам одного прогульковця. Ми кричали, свистали,
верталися назад, ішли лавою /ланцюгом/ у бік, звідки прийшли, а
хлопця не найшли. Надійшла ніч. Не можу спати. Думаю, що робити?
Чую гавкання лиса. Розпука мене бере. Пильную огонь. Чуть світ
буджу всіх і ідемо до села прохали людей помочі щоб найти хлопця.

Глип! А під скалою спить наш Юрко спокійним сном. Бідака зму-
чився, присів на хвилинку й проспав цілу ніч.

Вина була моя, що не доглянув. Добре, що згуба найшлася.

4 примір. СТАРЯВА, коло Хирова, Галичина, 1935 рік.

У цьому таборі для новацтва в році, який описую, були першо-

рядні виховники. Пильнували вони дітей і в день і в ночі, а все ж таки сталося три пригоди.

Одного дня мали забаву "здобування ворожеї гори". Озброєні новаки в саморобні луки, дуже примітивні. По забаві на другий день одному новакові прийшла до голови така "забава". Взяв свого лука, поставив проти себе другого новака і каже: "Як ти відважний, стій, я буду в тебе стріляти". Хотів влучити в живіт а стріла полетіла і влучила в лице, коло самого ока. Один сантиметр і хлопчина стративби око.

В таборі мали ми велику площу для забав. Була вона ого-реджена дротом й мала браму. З північного боку б.п. дир. Ізидор Білинський, добродій молоді, докупив другу велику площу, яка прилягала до табору й тягнулася аж до громадського ліса. На самій горі, вже на громадському полі, на межі з нашою площею колись шукали нафту й робили пробні верчення. Вертіли землю й запускали рури. Нафту знайшли, але її було мало й фірмі не оплатилося далі вертати землю. Розібрали машини а рури в землі залишили та засипали їх землею. Виставали ті рури на 4-5 пальців від землі. Поволі рона збиралася на, поверхні рур і місцеві селяни тою ронею мастили комути та різні шкіряні речі.

Ходити там не було заборонено, бо нічого не могло б статися з дітьми. Ціла площа була видна, як на долоні.

Двох новаків а між ними Славко Тиктор /згинув під Бродами/ побігли на гору "вертати нафту". Трохи пошпортали в рурах землі й на тому скінчилося верчення. Одному з них прийшло до голови поміряти як широка рура. Хотів знати чи вміститься гелова. Притулив гелеву а другий поміг йому й пошхав трохи. Рура була одної міри. Запхати гелеву вдалося, а витягнути вже не міг. Став плакати. Славко побіг до табору і каже братчикові: "Юрко заліз в рур з нафти і плаче".

Побігли ми до рур, розправили вунка і витягнули нафтяра. Рона змочила його волосся і струмочками текла по лиці. Вигляд був такий смішний, що цілий табір, разом з нафтярами сміялися й розмовам не було кінця.

Гірший випадок стався з другим новаком, сином директора "Народного Базару" в Перемишлі. Припадково він теж мав імя Славко й теж пропав без сліду в боях під Бродами.

Це був дуже цікавий новак. Худенький, дуже смішний, дотепний і цікавий.

Якось ми робили прогульку з табору на замок магната Гербурта. Прогулька нетяжка, південна. Ніяких пригод не було.

Переглядаючи пошту, яку пишуть новаки до батьків - братчик довідався як цей Славко описував цю прогульку. Ось її короткий зміст. "Дорогі Родичі! Ми були на замку Гербурта. Переходили двадцять разів потічки, деякі глибокі по пояс. Один новак впав до води і ми його несли на замок. На замку одна гадина вкусила новака. Я з Михасем ходив у підземелля й там знайшли золоту корону короля Данила. Ми були голодні й пізно вночі прийшли до табору".

Лист відійшов до батьків з допискою братчика: "Прошу бути спокійними, нічого не сталося. Опис Вашого сина - буйна фантазія".

От з тим самим Славком і сталася така пригода: Одного дня ми всі були в таборі. Життя йшло нормально. Підчас обіду зауважили що бракує новака - нашого Славка. Шукали його в ліску, коло табору, коло потічка, ходили до села, на залізничу станцію й ніде не знайшли. Пронав, як "у воду канув". Встопитися він не міг, бо потічок плиткий а де пронав ніхто не знав. Другі новаци його недавно бачили веселего, як все. Треба було йти до старости села й на поліцію дати знати й шукати хлопця. З тою місією я вийшов з табору. Ще не дійшов я до села, як прибігають за мною й кажуть що Славко знайшовся.

Один з братчиків пішов до виходка. Виходки в таборі були добрі. Для новацтва спеціальні малі, з невеликою дірою а один був для команди й булави. Вхід до нього був заборонений а гачок прибитий так високо, що новаци не могли дістати.

Не міг Славко пережити не довідавшись який те виходок мають братчики. Приніс пензек, виліз на нього і натичком скинув гачок і подивився так незручно, що перекинувся і впав у яму. На щастя бета нова яма не була глибока і сягала нечистотами нище пояса.

Коли братчик зайшов і почув плач, заглянув у діру а звідти Славко забруджений каже: "Готуйсь, я впав братчику".

Витягнули хлопця, вимили, обстригли, й всі мали з нього потіку. Підходили до нього "нехали" і казали "чути", але Славко нічого з того не робив. Сам сміявся.

Тут я подав лише частину спогадів з таборування новацтва на Рідних Землях.

Є у мене занотовані ще й спогади інших виховників, деякі дуже сумні, але вони не входять в ряд моїх особистих пригод з новацими.

Все що я подаю вище свідчать і переконують кожного про ту велику відповідальність, яку мають усі виховники в Уладі Новацтва.

Кожний виховник, а особливо в новацтві, повинен мати особливе признание та вдячність батьків, що бере на себе тяжку й відповідальну роботу.

Чи так є в дійсности?

Л. Бачинський

- x/ "Вовченята й Лисички" Інструкція для організації наших наймолодших, Ужгород, 1928р.
- "Порадник впорядника" /Як виховувати новаків/ Перемисьль, 1930р.
- "Готевсь" Новак і впорядник. /Виховання і праця новаків/ Краків, 1941р.
- "Перші кроки", Вльомберг, 1949р.
- xx/ Фотознімка табору в Старяві уміщена в книжці Т. Саметулки "25 річчя Новацького Руху" 1929р.
- xxx/ Є фотознімки до використання.

Леся Храплива

НОВАЦЬКА ВАТРА 50-ЛІТТЯ ПЛАСТУ

Командант: Зараз наша ватра запалає,
В чарівний підемо казки світ.
Наша казка - Пласт, це кожний знає,
І триває п'ятдесят вже літ.

Дев'яност дванадцятого року
/А сьогодні - шістьдусят і два/,
В Україні, де лани широкі,
Загорілась казка всім нова.

Вперше стануди пластунаські шатра,
В одностреях-пластуни під ряд.
Запалала наша перша ватра,
Ось така, як зараз запалять.

/Виховники запалюють ватру, всі співають "Цвіт України і краса",
Перед ватру вмашерує ГРУПКА ПЛАСТУНІВ у повному виряді, з чис-
лами на грудях: 1912, 1913. Обходять ватру, співаючи "Ти пла-
стуне" та відходять. За ними надбігають ДІТИ у звичайному місь-
кому одязі/:

1. Хто вони?
2. Пластуни!
3. Справні, вмілі, хоч куди!
1. Не бояться ні дороги ні води!
2. Ані спеки, ні негоди, ні зими!
3. Ну а ми?
Всі: Ну а ми?

/ДІТИ вибігають за пластунами, вмашерують СТРІЛЬЦІ, співають
"Гей там на горі" за ними знов ДІТИ/:

1. А хто ці?
2. Це стрільці!
3. Це ж вони-пластуни!
4. Так, як вчились у Пласті,
Беронить готіві всі
Волю власними грудьми!
2. Ну а ми?
Всі: Ну а ми?

/Надягають мазенички та беруть дерев'яні кріси, машерують кру-
гом ватри і співають на мелодію "Гей там на горі":/

Ми зі стрільцями йдемо враз,
Бо вже надходить волі час,
Кріси вже має
Наше славне товариство,
Гей машерує: раз, два три...
Хоч невеликий рід наш ще,
"Вперед" в нас наслє боеве,
Ми підростемо,
За Україну в бій підемо,
За Україну, раз, два три...

/Знов вишаперовують СТРІЛЬЦІ. Діти долучують до них і разом вишаперовують. Чути стрілянину. Входить хвощ хлющів та хві дівчинки з написами-роками: 1915, 1916, 1918, 1919./

Хлопець в бойківському одязі, 1915:

Як на Маківці слава гриміла,
Як стрільці виступали до бою,
Крізь московські застави я сміло
Їм приносив вістки зі себою.

Дівчинка в велиньському одязі, з книжкою в руках, рік 1916:

Я в стрілецькій навчалася школі,
Як стояли стрільці на Волині,
Полубила Україну і волю,
І люблю щораз більше - до нині.

Хлопець - козак із шаблею, 1917:

Зашуміло по всій Україні,
То ж козацька збудилася слава!
Розцвісти ще Червоній Калині,
Ще в нас буде і воля й Держава!

Хлопець з вузликком у міській одежі, 1918:

Я у Львові, у княжому місті
Був із військом у Дні Листопада,
Я харчі приносив їм і вісті,
Була поміч із мене й розрада.

Дівчинка з кухликком води, 1919:

Я водиці напиться поділи,
Як стрілець в нас ховався ранений.
Він мені побажав, щоб зростала,
І всіхнувся лагкаво до мене.

/Відходять. Стрільця втикає, чути пісню мурмурандо "Коли ви, вимирали". Рефлектор освічує один кут площі біля ватри із могилою з хрестом. Приходить троє ДІТЕЙ з роками: 1920, 1921, 1922 та складає терновий вінок на могилу. Відходять. Перед могилою починає ходити стійка польські ПОЛІЦІЯНТИ. З-за могили виходить три НОВАКИ з написами: 1923, 1924, 1925./

1. Поліціант /оглядається/. Що за диво? Звідки
взялися вони? Хто ж це ви?

Новаки: Пластуни!.

2. Поліціант: А я думав: всі в могилі ви такі. А
ви хто?

Новаки: Новаки!

3. Поліціант: Де зросли ви?

1. Новак: На камінні!

2. Новак: При корінні!

3. Новак: У траві!

1. Новак: Наша воля у могилі -

Всі новаки: Ми ж живі!

Поліціанти /хочуть їх ловити/: Не дозволяймо!

Новаки /перебігають на другий бік ватри/:

1. Новак: Не схопити!

2. Новак: Не скорити нас живцем!

3. Новак: Україна у кайданах -

Всі новаки: Ми ж ростем!

/Світло біля могили гасне, поліціанти непомітно відступають.
Сурма грає "Тра-ра, тра-ра, тра-ра, в похід пера-/"

1. Новак: Грає сурма!

2. Новак: У табір кличе!

3. Новак: У новацький табір!

1. Новак: А де ж буде наш перший новацький табір?

НОВАК з вирядом, рік 1926, виходить на середину:

Перший новацький табір буде в Керчині біля Стани-

славова. Командант - Михайло Іваненко! /Свище

свистком, / Хто хоче їхати в табір - прошу всідати!

/Рік 1926 на переді стають "поїздом" та "виїздять", співаючи на мелодію "Ой під вишнею"/:

Вже залізниця йде,

Ні хвилини не спічне,

Ні хвилини не спічне,

Тай у Керчин завезе!

/Поволі піднімаються - "виростають" смерічки. Вбігає ЗАЙЧИК із написом 1927. Смерічки вітають його, киваючи гіллям./

Зайчик: Чули вістку?

Смерічки: Ні, не чули! /Перебивають/

Зайчик: Крашу, як найкраща казка!

Смерічки: Розкажи нам, якщо ласка!

Зайчик: Мені вітер розповів:

Є далеко город Львів.

Город гарний і великий,

Там живе Андрей-Владика.

Він сказав - то й мусить бути:

Наше місце це - П і д л ю т е -

Буде - табір новакам!

Смерічки /плещуть в долоні/: Буде втіха, радість нам!

Зайчик: Чуєте пісні новацькі? /Чути пісню: "Пусти мене, маме, до табору"/

Їх веде отець Бучацький,

Кліщ скавтмастер з ними йде!

Смерічки /плещуть в долоні/: Втіха, радість нам буде!

/Вмашерюють новаки із написами 1928, 1929, 1930, 1931. Стають на струнке. Чути голос Митрополита Шептицького/:

Вітайте в горах, діточки!

Ось тут біля палати

Даю я всі вам смерічки,

Щоб табір збудувати.

Новаки "обрубують" смерічки із чатиння та уставляють їх рядом, так, щоб держалися за піднесені руки, творячи аркади. Причіпляють на них напис:

ОСТОДІР, 1932-39. /Будуючи новаки співають/:

А на Остодері

Табір збудували,

Топірцем сталевим

Зелен-гай рубали.

Ой, дай же Боже

Покінчити діло гоже.

Голос Митрополита /Новаци стають на струнку/:

Нехай рости новацький люд
У таборі в Карпатах,
Нехай щоднини вчиться тут,
Як волю здобувати.

Щоб ви служили Вітчизні,
В часи важкі, великі,
Благословлю вас у ці дні!

Новаци: Послужимо, Владико!

/По той бік ватри появляється ГУЦУЛИК із написом 1928/:

Гуцулик: І за Карпатами у нас,
Де грає срібна Тиса,
У С т а в н е м у ми перший раз
У таборі зійшлися. /Зникає/

/Рівночасно поміж новаків та "табір" заходять кордоном
ПОЛІЦІЯНТИ./

1. Поліціант: Страшно нам від гри такої!
2. Поліціант: Поскидайте одностреї!
3. Поліціант: І про волю вам не чути!
4. Поліціант: І про табір вам забути!

Новаци: Не забути, враже лютий!
Ти не знаєш ще ніяк,
Що завзятий наш новак!

/Пресмикуються поміж руки поліціантів дістаються в табір, спі-
вають "О Україно, є люба немько". Остодір повелі зникає. Чути
стріли. По той бік ватри вмашеровують новаци та новачки із на-
писами-роками: 1942, 1943, 1944./ Говорять:

Всі: Хеч лунають стріли,
Ми прийти зуміли.
Табір нам спалили,
Ми й не закурились!

ШЛЕМ'Я ми новацьке...

Новак: Д ж у р и ми козацькі,
Новачка: П о м і ч и ц і добрі,
Новак: І с е т р і л ь ц і херебрі,
Новачка: С е е т р и ч к и ласкаві,
Новак: С т е ж н и к и ми кзаві,
Новачка: С а н і т а р к и шильні...

Всі: Виростемо сильні,
Поки час прийшов!
Клич у нас "Готовсь!"

/Вмашеровують, співаючи "Летється мієня буревієна", Чути знов
стріли, наближаються крики та спів "Селі завтра вайна". Грунка
НОВАКІВ-ЕМІГРАНТІВ із написом 1945, із клунками, йдуть кругом
ватри та говорять/:

Горять і села і міста,
Йде ворог, наче хмара,
Немов із півночі зима...
Ой, не минути карі.

Підемо ми в далекий світ
Із рідного нам краю,
Але новацький заповіт
Завжди запам'ятаєм.

Візьмемо іскру у серпях
Із ватри, що нас гріла,
Щоб чужиною понад шлях
Завжди при нас летіла.

/Не один бік ватри будуть маленькі вогники, засвічують їх -
світять під ними ліхтарки -. Двоє держить наше: 1949. Говорять:

1. А з іскри спалахнуть вогні:
В Канаді, в Аргентині,
В Америці, Австралії
І в Африки пустині...
2. Де таборують новаки,
Де ватра запалає,
Там будеш всюди з нами ти -
Далекий, Рідний Краю!
3. Хоч х о в т о д з ю б и ми малі,
Та крила в нас орлині,
Ростемо ми в чужій землі -
На користь Україні!
4. /Із щитом та луком отрока/:
І щити й луки є у нас,
Немов в отроків княжих.
Підемо в бій в великий час,
І лихо все поляже!

/Грає сурма на вставання/

Командант: В п'ядесятий рік сурма грає,
Новаки біжать з усіх доріг,
Україну люблять всі і кожне знає,
Ще земля батьків чекає їх.

/Новаки уставляються в формі цифри 50 по одному боці ватри. По
той бік ватри появляються ДІТИ З УКРАЇНИ, в наредніх одягах/.

Новаки: Ми у табір всі прибули,
До лісів, до сонця, гір...

Діти з України: Нас же вороги замкнули,
Повезли нас у Сибір.

Новаки: Ми вчимося про Україну,
Пісня, слово в нас євсє!

Діти з України: Верог лютий нам отруту
Замість правди подає.

Новаки: Ми під прапором щоднини
Богу молились за вас!

Діти з України /простягають руки/:
Ми вас ядемо в Україні,
Як настане волі час!

Командант: Наша ватра на весь світ палає,
Новаки-орлята в лаві йдуть.
Ще зустрінуться колись, це кожний знає,
Ті, що там росли, і ті, що тут!

/Новаки та Діти з України біжать одні одним назустріч з відкритими
раменами, вітаються, стають напереміну кругом біля ватри та
співають "Живи Україно"/.

Завваги:

Ватра, що тут подана, намагається представити історичний шлях новацтва продовж п'ятдесятиліття Пласту. Очевидно, тут вибрані лиш найбільше характеристичні моменти, і те далеко не всі, бо в рамки ватри вони ніяк не вмістилися б. Картини дібрані так, щоб зарисувалися якнайчіткіше в уяві дітей та закріпилися на якнайдовше, і про це слід пам'ятати, виводячи цю ватру.

Програма ватри розкладена так, щоб кожна частину міг підготувляти інший рій. На початку підготовки треба докладно пояснити новацтву, що саме вони представлятимуть та дати ширше тло їх долі /на основі праці Т. Самотулки "25 літ УНН"/. Новаки ніколи добре не виведуть того, чого не розуміють. Після в ватри доцільно було б влаштувати спільне обговорення її цілим табором, щоб новацтво усвідомило собі ще раз цілість та щоб поодинокі ролі мали нагоду поділитися з іншими своїм знанням, здобутим у час підготовки.

Зайве і згадувати, що все, що новаки будуть говорити й виконувати в час ватри, мусить бути дуже докладно перепробоване та вивчене /якнайбільше проб на самому місці майбутньої ватри/! При чому треба дуже докладно скласти план, де хто й коли повинен стояти та куди пересуватися. Щоб усунути звичні труднощі із ватрою, повинна бути вона низька /криничка з грубих колод/ щоб горіла рівномірно та не треба було її "годувати", перешкоджаючи глядачам слідкувати за програмою.

Дуже важна справа, щоб всі предмети, потрібні для виведення ватри були готові в належному місці. Найкраще доручити опіку над ними одному з виховників, так, щоб не треба було шукати їх в час ватри і щоб новаки, за винятком часу, коли самі виступають, могли спокійно приглядатися дії.

Дуже багато потрібних речей можуть виготовити самі новаки на годинах майстрування, про дещо таки треба постаратися. Слід брати до уваги, що мінливе освітлення від ватри затирає багато подробиць, а тому не варто їх особливо опрацьовувати. Зате важно, щоб навіть так видно було те, що бачити необхідно. Так ось мазепинки стрільців та стрільчиків, це можуть бути лиш опаски з твердого паперу із крильцями та дашками. Зате незвичайно важні чисті ла-реки. Вони повинні бути великі, виразні та обліплені станіолею або мальовані фосфоризуючою фарбою, щоб відбивалося в них світло та щоб легко було їх відчитати.

В упорядкуванні самого виведення ватри повинні багато допомогти виховники, що й так відіграють ролі "старших" /пластунів, поліціантів і т. д./. Слова команданта /командантки/ повинні таки виголосити він чи вона сама, щоб ввести справді святочний настрій. Дуже важно, щоб всі знали тех потрібні пісні з усіми словами.

Як бачимо, ватра ця доволі складна, і кожний малий недолік міг би дуже прикро відбитися на образі цілості у приявних. Тому на підготовку її треба призначити якнайбільше часу, пам'ятаючи, що він не втрачений для виховної програми при нашому належному підході. При цьому треба мати завжди на увазі, що завдання цієї ватри - викликати у всіх піднесений, святочний настрій, і щойно тоді ми досягнули нею намічену ціль.

Вуйко Іван

Ж У Ч О К

Інсценізація на прощальний вогник

- Розповідач, -ка: Жив собі, був собі малий жучок.
Усі співають: Ходить жучок по долині,
Сяє сонце в небі синім.
Грай жучку, грай небоже,
Най ти Пан-Віг допоможе!
/Тут, якщо діти вміють, можна вивести "жучка"/
- Розповідач, -ка: Вранці, коли сонце вирушало в цілоденну мандрівку,
а перший промінчик цілував синю квітку, що під гаєм,
жучок прокидався з нічного сну. Стріпував крильця-
ми, ніжкою протирав заспані очка і летів шукати при-
год.
Ось квітку зустрине! Вона така люба, така запашна,
запрошує жучка в гостину. Так він і присяде до неї,
щось гуторить і, розправивши крильця, гріється до
сонця. А часом ще й метелик прилетить у гостину і
вони троє ведуть розмову. Таємнича ця розмова, без
слів, але гарна така. Посидівши трохи, жучок летить
у гай, слухати, як пташки співають.
- Усі співають: У лісі на полянці
На свіжому дубку
Купе зозуля вранці:
Ку-ку, ку-ку, ку-ку!
- Розповідач, -ка: Та тут довго не посидить. Пурхне крильцями і вже
летить над потічок, що весело дзюрчить і виблискує
в сонячних проміннях.
- Усі співають: В низу біжить струмочок...
Розповідач, -ка: А в потічку жабки і собі концерт завели, так і кум-
кають на всі лади.
- Жабки: /з ними можуть і інші діти співати на мелодію "І шумить і гу-
де"/ співають Кум-кума, кум-кума,
Кум, кум, кум, кум, кум_кума.
Ми веселі і бадьорі,
Чорногуза тут нема.
- Розповідач, -ка: І так цілісенький день жучок гасає. Втомившись,
сідає трішки відпочати. Та любе сонечко так приєм-
но всміхається, так кличе-манить його летіти далі.
І він, безжурний, летить на зелену леваду, що її
пестро прикрасили різnorodні квіти.
- /До слів розповідача дієві особи виконують відповідні рухи, що вже
точно обдумує той, хто підготовляє вогник/.
Жучок на мелодію "Ой на горі єніг біленький" співає:
Світить сонце, вітер грає
І пташки щебечуть в гаю.
Я гуляю безунину
В лузі, в полі всеньку днину.

Стріну в полі квітку синю,
 Іду до нею у гостину.
 Там бджілки роєм літають
 І солодкий мед збирають.

Під гаєм потік дзюркоче,
 Каби кумкають досхочу
 І жита рясніють в полі, -
 Як хороше жить на волі!

Розповідач, -ка: І так усеньке літо жучок гуляв. І не зчувся, коли воно десь у заморські краї відлетіло. А на полях почала осінь господарити.

Декляматор, -ка: В лузі квіти похилились,
 В полі зібрано жита,
 Неміж ниви спустілі
 Бродить осінь золота.

Вже одіння золотисте
 Одягають дерева,
 Вітер силе жовтим листом,
 Шелестить суха трава.

Гай заник - пташки крилаті
 До вирію в льот знялись.
 Любе сонечко втомилось
 І не гріє, як колись.

Розповідач, -ка: І сумно стало жучкові. До нікого вдатись, з ніким погугорити - бо кожний зайнятий своїми ділами. Ось, пташки, ще заки вирушати в далеку мандрівку, збираються в лузі на останню зустріч і ... на прощання.

Журавлі: /входять, махаючи крилами на мелодію "Видиш, брате мій..."

Бузьки на мелодію "Заграй ми цигане старий" співають:

Полями осінь тихо йде -
 Минуло літо любе.
 Прощайте села і луги,
 Прощай розлогий дубе.

А ви, кабки з голубих вод,
 Пре нас не забувайте,
 Багато сил в далекий льот
 Щиренько побжжайте.

Кабки: /на ту саму мелодію/

Летіть, летіть в далекий світ, -
 Дорога вам весела!
 Льоди як щезнуть і сніги,
 Вертайте в рідні села!

Горобчик: /Звертається до бузьків/

Й ви, друзі червононогі,
 Загадали нас жидать?

Бузьок: Йдем в заморський край розлогий
Люту зиму переждать.

Чайки: /На мелодію "Верховино"/
Пустіє степ, діброва, гай,
У лузі квітка в'яне,
Ми летимо у теплий край -
Бо тут зима настане.
Прощавайте любі ниви, гори і долини,
Як весна знову веміхнется, вернемо з чужини.

Жучок: /звертається до чайок/
Той ви, подруги чубаті,
Вже готові відлітати?

Чайка: В теплий край, ген, ген далеко
Стелиться дорога -
Бо як сніг покриє землю,
Нам істи нічого.

Возуля: на мелодію "У лісі на полянці" співає:

У лісі на полянці,
На свіжому дубку,
Я все кувала вранці:
Ку-ку, ку-ку, ку-ку!
Ку-ку,.....

Та літо проминуло,
Стоять пусті лани.
Прощайте, друзі милі,
До другої весни.

Ку-ку, ку-ку, ку-ку,
Я знов до вас прийду,
Щоб долю вам кувати,
Ку-ку, ку-ку, ку-ку!

/Якщо є можливість виготовити строї, можна вивести ще й інші перелетні птаці/.

Возуля: /Звертається до перелетних птаці/

Крилата громадо!
Подруги й друзі!
Оце ми востанне
У рідному крузі.

Відтак ми полинемо
В широкі простори,
У сонячні, теплі,
Далеко за морем.

Журавель: Нерадо лишаєм ми рідні долини,
Та доля несе нас в далеку чужину.
Бо в нашому краю настануть морози,
Для птичого роду недобрі, ворожі.

Перелетні птавці: на мелодію "Ми йдемо вперед"
 В далекий світ, де синє море,
 Туди, туди нам доля стелить шлях.
 Чарівний образ нив безкраїх
 Несемо в наших ми серцях.

Розлогий степ, ліси, поля і гори -
 Щодня, щодня згадаєм у піснях, -
 Як в синім небі ясні зорі,
 Сіяйте ви у наших снах.

І не сумуй діброво, тихий гаю -
 Бо прийде знов весняний, ясний час.
 І ми до тебе, рідний краю,
 Ще вернемося - ти жди на нас!

Птавці відлітають. Залишаються жучок, жабки і горобчик.

Жучок: /до горобчика/ А ти, братіку сиренький,
 Не летиш у край далекий?

Горобчик: Ах, навіщо геть летіти!
 Добре знаю, чемні діти
 В зимову, холодну днину
 Кинуть хліба окрушину. /відлітає/

Жучок: /до жабки/ Коли ж ви, мої небоги,
 Вибиратесь в дорогу?

Жабки: У дорогу? Це дарма.
 Пірнемо в воду аж до дна
 І в намулі ляжемо ми,
 Дожидаючи весни. /скачуть геть/

Жучок: /сумно, майже плачучи/ Йти з пташками - за високо.
 Скопити в воду - за глибоко.
 Що я вдію, сиротина -
 Де знайду мою хатину?

Старий жук : /виходить/ Ей, милий і незугарний,
 Чом розплакався? Тож не гарно.

Жучок: Любий дядьку, щоб ви знали,
 Вже пташки повідлітали
 І жабки в воді заснули, -
 А про мене всі забули.

Жук: Не журися, любий сину,
 Й ми підемо на спочинок.
 /Укладаються до сну/. Діти співають якусь колискову, чи відповідну
 пісню.

Розповідач,-ка: І стало тихо. Затихне гомін і в нашому таборі. Ми
 полетимо в різні сторони. І ждатимемо нової весни -
 нової зустрічі.

/Тут можна ще додавати, залежно від настрою, пертеби/.

50 РОКІВ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ

/Матеріяли до розповіді для новаків/

Всі новаци знають, що таке Пласт, та не багато чуло про те, як Пласт починався й як працювали перші гуртки новаків. Цього року Пласт обходить своє 50-ліття. Це значить, що Пласт існує вже 50 років, отже рівно пів століття. Перший повстав гурток юнаків в Україні, у місті Львові, 1911 року. Заснував його др. Олександр Тисовський — Дрот. Кожний новак бачив світлинку Основоположника Пласту, Дрота. Він тепер живе в Австрії, у місті Відні й нерозривно пише до новацтва листи, які ми читаємо в новацькому журналі "Готуйсь".

Коли повстав перший юнацький гурток, то швидко потім заснувалося багато подібних гуртків. Коли вибухла I-ша світова війна, то багато пластунів вступило до Українських Січових Стрільців, а пізніше й до інших українських військових відділів. Вони пішли на війну тому, що хотіли служити Україні й хотіли, щоби Україна була вільна. Для того вони мусіли битися з Москалями, а пізніше з Поляками. Перший великий бій був на горі Маківка й тоді українці побити москалів. Тоді повстала пісня що її новаци залюбки співають: "Ой, на горі, на Маківці".

Потім пластуни в рядах українського війська мусіли брати участь ще в багатьох боях, бо вороги не хотіли забратися з України. Пластуни помагали й у проголошенні самостійности України і в Листопадовому Зриві у Львові 1918 року, коли то українці вивісили на ратуші український прапор.

Коли скінчилася світова війна, тоді почало творитися що раз то більше пластових гуртків у різних українських містах і селах, головне в тих областях України, що називаються Галичина й Волинь, а також Закарпаття. Провід Пласту був у Львові й очолювали його Дрот і Сірий Лев як Верховний Отаман. Багато новаків пам'ятає Сірого Лева, бо він любив відвідувати новацтво в таборах і в домівках. Він помер у січні цього року.

1924 р. об'єднано гуртки новиків, що саме почали діяти, в Улад Новиків. Перший табір новиків був у Корчині. Потім були ще інші табори: у Гринькові, у Підлютому, й у Гериглядах, а на Закарпатті у Ставному. Всіх новиків у тому часі було біля 500. Новиків провадили тоді: Леонід Бачинський /Сірий Орел Леонід живе тепер у Клівленді, в Америці, — багато новаків його знає/, о. Олександр Бучацький і Іван Кліщ. Дуже любив новиків і опікувався ними Митрополит Андрій Шептицький. Він подарував новикам велику площу в лісі на Остодорі. Там побудовано новацьку оселю й від тоді кожного року туди зіздилися з усіх міст новики на табори. Там вони мали свої ватри, змаги, й прогулянки. Як ішли на прогулянку, то кожний брав із собою велику палицю щоб оборонитися на випадок, коли б зустріли в лісі ведмедя, яких мат було чимало. Всі новики були дуже відважні й не боялися нічого.

Недалеко від Остодору був табір Сокол, де таборували юнаки. Там повстала пісня про Кота — пластуна, якому на Соколі ковбаса пропала.

Другий табір, де що року таборували новики, був у Старяві. У проходах таборів були старші пластуни з куреня "Орден Залізної Остроги" /вони співали пісню "Не сміє бути в нас страху"/: Сірий Орел Тиміш Білостоцький і Тарас Дурбак і інші, а також Сірі Орли Роман Копач,

Роман Саєвич, як і проф. Юліян Каменецький, Володимир Масюк і інші. Під час II-ої світової війни відбувалися новацькі табори у Бреховичах, у Криниці, й у Пасічній. У таборі в Пасічній, у горах, зродилася пісня "Новацький Шлях". Великі табори: Старий Орел - Теодозій Самотулка й Сірий Орел Тиміш Білостоцький. В тому часі відбувалися також і юнацькі табори. Але багато старших юнаків і старших пластунів знов стали бо боротись за волю України в рядах Карпатської Січі, Української Повстанської Армії й I-ої Укр. Дивізії яка вела хоробрі бій з москалями під Брдами.

По II-ій світовій війні багато пластунів і новаків опинились в батьками в Німеччині й Австрії. Повстало там багато пластових частин, а втому новацьких гнізд і роїв. Відбувся цілий ряд новацьких таборів. Новаки брали участь у Ювілейному Святі Весни в 35-ліття Українського Пласту в Міттенвальді 1947-ого року, а також у міжнародній стрічі новаків в Авґсбурзі. Всіх новаків очолював тоді Старий Орел Теодозій Самотулка.

Та скоро українці, а з ними й пластуни з Німеччини й Австрії почали реєздитися в різні країни й на нових місцях організувати пластові й новацькі частини. Тепер новацькі рої й гнізда існують в Австралії, Англії, Аміриці, Аргентині, Канаді й Німеччині. Усіх українських новаків /хлопців/ є тепер біля 1200. Усі вони готуються до служби Україні, так як це робили перші пластуни у Львові 50 років тому.

15.IV.1962

П І Д Л Ю Т Е

Про Підлюте не забути
Українським новакам,
Хоч сьогодні ворог лютий
На верхах панує там.

У Підлютім ще нам бути
Де між шпильями Горґан
Вітер мовить незабутню
Давню казку новакам.

І Підлютім ще нам бути,
Там, де лімниця шумить,
Де благословив дівору
Сам Андрей Митрополит.

Нам Підлюте знов здобути,
Де батьки і матері
Виростали - й розвинути
Рідний прапор на горі!

Л. Х.

НОВАЦТВО Й ПРИРОДА

Наше новацтво виростає серед мурів міст. Тому не треба дивуватися, коли діти в автобусі підносять крик коли побачать домашню тварину. Тому не треба дивуватися що діти зуть травом все що росте при землі, а деревами, все що росте високо. Наше новацтво їде на табори ще там зацізнатися з природою. Тому новацькі виховники та виховниці на таборах повинні декласти всіх зусиль щоб діти зацізналися з природою та засвоїли собі якнайбільше природничих назв.

Щоб новацтво пізнало природу свого довкілля, ось що треба зробити: Попідписувати на оселі всі дерева, куші, дикі квіти /чи цвітуть чи ні/, городові квіти /якщо є на оселі/. Роздобути рисунки тварин, пташків та комах що живуть в даній околиці. Якщо на оселі чи поблизу є ріка чи озеро, роздобути рисунки риб що тут живуть. Обов'язково роздобути рисунки плазів щоб діти навчилися пізнавати отруйних від нешкідливих. Всі рисунки по можності побільшити та поставити на видних місцях. На початку показати все це новацтву та сказати що всі рисунки та підписи будуть стояти цілий тиждень і вони мають навчитися як називаються відписані дерева та квіти та як називаються звірята, пташки та інше що є на рисунках.

Коли діти будуть цілий тиждень проходити попри ці назви, то напевно багато запам'ятають.

Після тижня зняти підписи з дерев, та забрати рисунки. Тепер треба підготувати природничий змаг. Є багато способів, як це зробити, подаємо один:

Терен: велика поляна.

виряд: 10 рисунків звірів, 10 рисунків пташків, 10 рисунків плазів /жаби, ящірки, вужі/, 5 рисунків риб, 10 рисунків комах, багато написів на карточках "Хто я", або "як я називаюся",

На поляні групами розложити рисунки. Довкола поляни поприціпати карточки на всі дерева, куші, рослини. Якщо на поляні нема всіх дерев, кушів та рослин, назбирати листків, уложити їх групами, приложити камінчиками щоб вітер не забрав. Коло кожної групи сунуть бути виховник.

Новаки підходять до групи по одному, і записують все що бачать і йдуть далі від групи до групи довкруги поляни. Коли пройдуть весь змаг здають виховникові карточки. Виховник обраховує хто скільки назв записав.

Коли покажеться що діти дуже мало запам'ятали, можна другий раз розложити підписані рисунки та підписи, щоб діти краще запам'ятали, але другого змагу аже не конечно переводити.

Новаки що не вмють писати мусять братчикові вголос називати що вони бачать, а братчик відразу рахує і записує собі.

В міських бібліотеках є багато природничих книжок гарно ілюстрованих, а майже на кожному таборі знайдеться хтось що петрапати відрисувати чи побільшити рисунки.

СУСИДИ ПШЕНИЧКИ

На пухненській соняшній нивці росла собі Пшеничка. Невеличка, зелененька, добулася з-під грудочки землі та довгенькими своїми листочками дихнула свіжого повітря. Росла собі спокійно, безжурно, вдивляючись у синє небо, та наслухуючи, як співали жайворонки.

Аж одного дня Пшеничка почувала сильний біль у боці. Щось шнигнуло її у бік, наче б оса жалом вжалила. Аж зойкнула з болю та оглянулася навкруги себе.

А ти хто такий? Де тут взявся? - спитала Пшеничка незнайомого сусіда, що добувся з землі зараз таки під її боком.

- Та я Бодяк! - усміхнувся сусід, розкладаючи своїми колючими листками на боки.

- А ти, прибуде, чого тут коло мене? Хто тебе тут післав? Чому раниш мій бік?

- Ха, ха, ха! - зареготався Бодяк. - Та я сам тут посіявся. Я гуляю по світі куди мені подобається. А хто мені спротивиться, маю для нього гострі колючки.

- А чому ж так пізно ти показався? Була б собі іншу нивку вибрала рости!

- Гм... Не дурний я скоро виростати, щоб мене рвали, топтали, спалили вітри, морозили холодні ранки! Я вмисне чекав, аж ти перша добудешся з землі та заступиш мене від усіх ворогів. А тепер я вже вигідно розростуся, ще й тебе переросту. Побачиш.

Заурилася Пшеничка, аж пожевкла з остраху. Та не було їй порядкувати. Лиш піднесла очі до неба та шептала тихі молитви. А Бодяк розростався вгору й на боки. Уже й Пшеничку перегнав та зацвів рожевими стріпатими голівками. Розгостився на нивці, як казав. І гостей накликавав собі. Цілий день зліталися до нього мушки, метелики, бжело, джмелі, пташки, говорили, співали, веселилися на цілу нивку. Навіть цвіркунчик сів собі на широків листку Бодяка та вигравав, як на весіллі.

А Пшеничка була сумненька, як сирітка. Відвернула свою голівку в бік, щоб і не дивитися. Та й тут побачила Пшеничка незнайомих сусідів. Червоні Маки аж горіли своїм квітом. Побачили Пшеничку та й відразу зачали таки сваритися з нею:

- А ти, сухоребра, чого між нас встопилася? Ми панянки, а ти прости дівка! Іди собі геть від нас! Тобі десь у реві рости б, щоб не смішила людей.!

- Та ж мене чоловік тут посіяв! - жалісно промовила Пшеничка.

- О, чоловік! - захіготалися Маки. - Кому тебе потрібно? На тебе ні квіточки нема! На тебе ніхто не гляне. А от на нас!...

Ще не докінчила, як у цій хвилині справді надбїгли межею діти та відразу крикнули:

- Ай, які гарні Маки! Збираймо! - І метнулися з радістю до Макив.

Пшеничка аж заплакала. Повернулася в інший бік, але тут росли недобрі сусіди. Сині Волошки теж посміхалися з неї, а кріслатий Кукіль як парубок взявся за боки та сміявся на весь рот.

- Кхи, кхи, кхи!... Не вмєш ти, дурна соломо, світа вживати! Треба було розгалузитися, прибратися, засміятися, те був би взяв тебе в танець. Але ти вже, бачу, й постарілася. Волосся на тобі побіліло,

та голіві звисла в долину. Ой не довго вже тобі жити між нами!

Нічого вже Пшеничка не відзивалася на ці наруги з усіх боків. Склонила ще більше задуману голівку в долину та в покері шептала молитви. А вітрець підхоплював цю молитву на свої крила та ніс над полями аж до самого Бога. Сонце гріло, аж пекло.

Одного дня сталася диво. На нивку з гамором і співами вийшли люди. Господар обуйшов нивку навкруги та каже до женців:

- Гарно вже моя Пшеничка доспіла! Жніть її рівненько в снопи та копи, бо пора до дому звести! А Бодяка, Осет, Маки та Кукіль виривайте з корінцями та скидайте в рівчак. Але розрослася тут ця погань! От, диявольське насіння. Я ж його не сіяв, а воно так розпанешилося, як зараза. Добре беріться до цієї погані! Треба буде спалити, щоб не ширилася на другий рік!

Бодяк аж затрясся зо страху. А Маки, Волошки та Кукіль у плач.
- Рятуй на Пшеничко! - закликали всі враз.

Жаль зробилося Пшеничці нещасних сусідів. Хотіла просити господаря, щоб їх помилував, та не було часу. Одна дівчина сягнула серпом і Пшеничка лежала вже в снопі. Женці кинулися виривати хабаззя. Старша молодиця зігнулася до Бодяка. Коліном його зігнула до землі, а сильними, твердими руками розхитала його корінь. Застогнав Бодяк, зойкнула молодиця, зранивши собі руки. Та в одній хвилині Бодяк вже лежав у рівчаку, а коло нього на купі Осет, Маки, та Кукіль з корінцями та землею.

За кілька днів Пшеничка їхала до села. По дорозі бачила, як настужи розложили великий огонь і скидали на нього Бодяка, Маки, Кукіль і інші бур'яни, щоб коріння й насіння їх згоріло і сліду не стало.

О. Горицвіт

Ж Н И В А

Там далеко, на Україні,
Гріє сонце, небо синє,
Закосичені в квітки
Золотаві колоски.

У гарячу літню днину
Ідуть женці по долині;
Під серпом лежать квітки,
Впали буйні колоски.

Стоять копи по долині,
Мов хмарки на небі синім.
Заплітаються в вінки
І колосся і квітки.

Спати йде гаряча днина,
Пісней бринить долина.
Вже колосся у снопах
І дівчата у вінках.

ТЕРЕНОВІ ГРИ:

ТЕРЕНОВА ГРА "ДО ВОЛІ"

Терен: знаний новакам, багато кущів та дерев.

Відповідно до учасників гри гру можна назвати: утеча з полевецького полону, з татарської неволі, з ворожего оточення /повстанці/.

Назначити жовтою хусткою одно дерево, це місце де збираються всі втікачі. Дев'ять цього дерева у великому колі стоять вартові. Кожен вартовий має зазначену площу на котрій йому вільно ловити втікачів, це може бути віддаль між певними деревами чи кущами, або просто нарисований легко круг на землі. Вартовий мусить доторкнутися втікача, тоді втікач мусить сісти де йому скаже вартовий.

Якщо більша половина гравців пройшла небезпеку, вони виграють, коли вартові переловили більшу половину гравців, виграють ватреві.

Цю гру можна перевести як нічну теренову гру, але тільки для найстарших новаків /тих що рокинали 10 років, або тих що підготовляються до 3-ої проби/. Для нічної гри дерево мусить бути освічене ліхтарками. Вартові стоять на зазначених місцях. Кожен має в руках ліхтарку. На кожний шелест "стріляють" коротким світлом. Коли засвітить в голову, полонений зловлений, підходить до вартового і коло нього чекає кінця гри. Щоби гра вдалася, терен мусить мати якнайменше сухих гілячок та сухого листя.

ТЕРЕНОВА ГРА "ВІЙНА"

Терен: поляна з малими кущиками, або рідкий ліс із високими деревами. Площа "битва" мусить бути добре позначена /може бути обгороджена білим шнурком, чи кольоровим папером/.

Відповідно до учасників гри відносно проб/ гру можна назвати "бій з половцями /ще й дати імена князів/, бій з татарами, бій з москалями.

Учасників гри поділити на дві рівні групи - армії. Перша армія дістає на правий рукав синю опаску - це українці, друга армія дістає на правий рукав опаску іншої краски. Армії вибирають провідників, заступників та звідунів. Армії стоять на протилежних сторонах зазначеної площі, висилають звідунів щоб знайти границі і йдуть вперед. На границі уставляються в один ряд і йдуть вперед. При зустрічі з ворогом стараються зірвати опаску з руки, не стративши своєї. Не можна нікого доторками руками ні тримати. Від ворога можна втікати, але не можна вибігати поза зазначену площу. "Забиті" сидять там де їх зловлено і ждуть кінця гри. Котра армія перейде до другої границі площі - виграє. Можна відмічати поодиноких новаків за особливі вчинки та тих що зловили найбільше ворогів.

СПОРТОВИЙ ЗМАГ ДЛЯ НОВАКІВ.

Місце: площа або поляна.

Час: найкраще переводити зараз після снідання, або після підвечір'я, щоби епинути полудневу спеку,

Є 10 перевірних пунктів. На кожному пункті є один виховник. Спортові осяги зазначаються відповідно до віку новаків. Віддаль між пунктами невелика, бо новак має її пробігати. Дорога може бути пряма, і форми круга або блискавки. Коли дорога пряма або у формі блискавки, тоді треба випускати новаків по одному що 5 або 10 хв, а на кінцевому пункті записувати час хто коли закінчив змаг. Коли змаг є у замкненому крузі, тоді треба розділити всіх учасників на 10 груп і кожний виховник бере одну групу на свій пункт. На даний знак всі починають змаг, починаючи від пункту, на який прийшли з виховником. Виховник мусить записати точно час коли кожний із його групи повернувся до нього.

1. перескочити рів /коли є новакі різного віку, дати 2-3 рови різної ширини/
2. перескочити через шнурок.
3. вхопити обома руками поперечну гиялку та піднятися хеча на одну стопу в гору. Гиялка повинна бути на кілька цалів понад головою новака. Коли нема дерев, зробити стояк із поперечкою.
4. вилізе по ливні 1 метр в гору.
5. перелізе пліт чи іншу перешкоду високу на 1 до 1 1/2 метра високу.
6. кине і зловить мячик.
7. кине до ціли 3-ма шишками і мусить поцілити хоч 1 раз.
8. зробить козла через голеву.
9. перейде вузенькою кладкою 3 метри. Це може бути повалене дерево, дошка, або доріжка виложена із цегол уставлених боком.
10. перескочить на одній нозі через 5 квадратів нарисованих на землі.

Новак, що не виконав завдання на пункті, дальше не йде. Виграють тільки ті, що пройшли цілий змаг. Преші місяця дістають ті, що пройшли змаг у найкоротшому часі.

Щоб змаг був цікавіший, треба новаків наперед підготувати.

Коли цей змаг переходить більше роїв, то на другий день зробити окремий змаг тільки для першунів усіх роїв /тих що здебули 3 перші місяця/.

Заввага: Це є тільки проект. Його можна перевести в цілості, можна змінити відповідно до терену, обставин та віку дітей, можна скоротити або додати додаткові пункти. Коли нема багато виховників, тоді переводиться змаг ряями, тобто братчик йде із своїм роєм на перший пункт, хто його перейде, то йде далі з братчиком, а хто ні, то залишається. Але тоді виграють рої ще процентове залишили по дорозі якнайменше членів.

Вуйко Квак
з Клівленду

О К О

Гра для новаків на свіжому повітрі.

Око це дуже цікава й легка гра. Не треба мати ніяких особливих здібностей щоб стати пересічним грачем. Ця гра дає нагоду розвинути чисельні фізичні прикмети, як гнучкість, швидкість та рішучість.

Для цієї гри треба мати сітку, краще грубшу, довгу на 2.5 метра і 75 ст. широку. Прикріплюється вона до двох міцних паликів або між деревами, щоб можна було сітку натягнути. Верх сітки віддалений від землі на 1.75 метра. Якщо нема сітки, можна її заступити двома або більше натягненими шнурками.

Майданчик для гри чотирикутний 12 метрів довгий, 4.5 м. широкий.

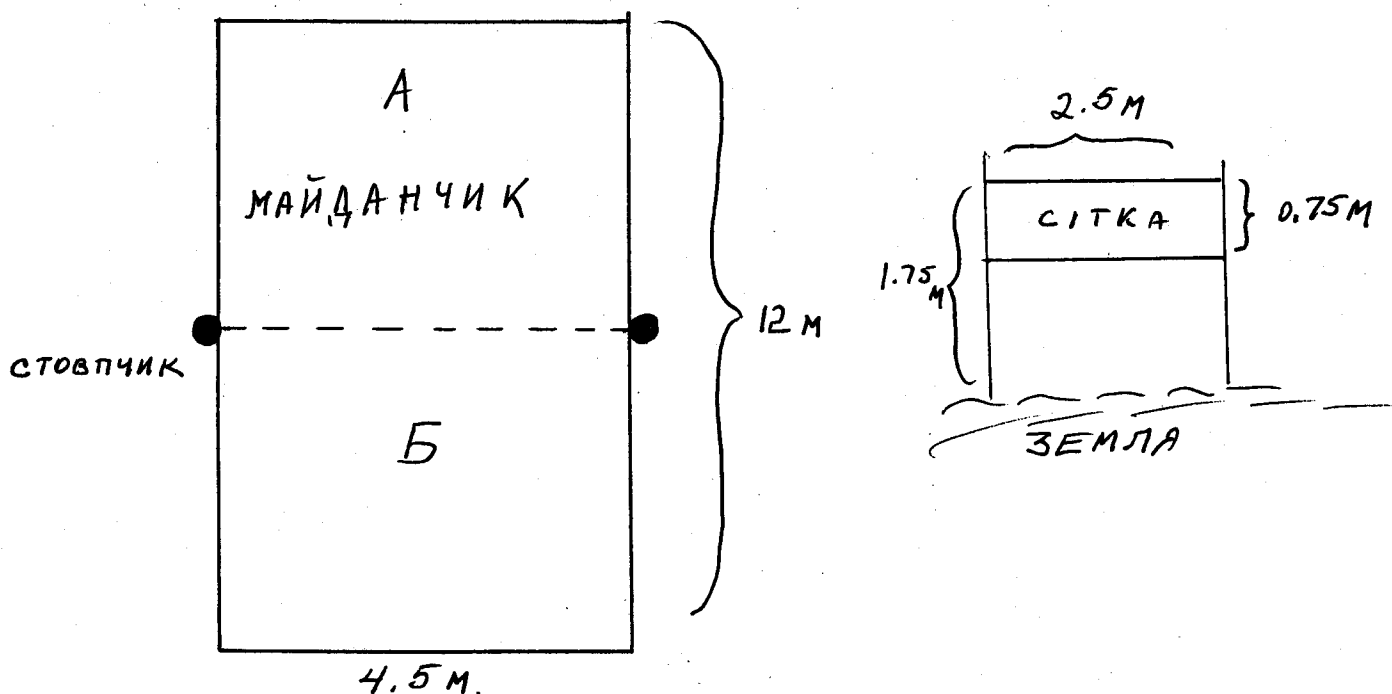
Грають так як в теніс - 2 або 4 новачки.

Починається гра так, що кожний грач стає на чотири метри від сітки. Гра полягає на тому, щоб кидати обруч через сітку в межах майданчика, так щоб партнер не міг схопити обруча. Кожний обруч, що діткнувся землі є програний і дає одну точку /пункт/ в користь того хто кидав обруч.

Обруч треба схопити правою або лівою рукою і відкинути його назад з того самого місця де обруч був зловлений. Можна вводити в бруд противника /партнера/ швидкою маніпуляцією руками. Обруч повинен перелітати через сітку, ніколи під нею.

Неможна схоплювати обруч двома руками і просувати руку під сітку.

Точки рахуються так як в тенісі. Кінець гри, коли досягнеться 30 точок. Виграє той новач або та двійка, яка перша дасть противникові ві 30 точок.

Е. Гейдиш

ВІД СИНЬОГО ДОНУ

Вправа новацькиви хустинами

Постава: Струнко! Руки спущені в долину. В руках новацька хустина тримана за два кінці.

1. Права нога випрямлена в бік, доторкаючи пальцями землі. Права рука випрямлена в бік на цілу довжину, ліва рука сягає ліктя правої руки. Хустина не натягнена. Голова звернена в право.
2. Постава.
3. Так само як при фігурі 1, тільки в ліво.
4. Постава.
5. Руки піднесені в гору над головою, права нога в зад, пальцями доторкає землі.
6. Постава.
7. Руки як при поставі, зворот в ліво, не дотягаючи ноги.
8. Постава.

Вправу повторяється на чотири сторони світу, переспівавши 2 стрічки.

1. Від синього	Без панства,
2. Дону	без рабства,
3. До сивих	насилства
4. Карпат	і зрад
5. одна нерез-	одна незалеж-
6. лучна	на
7. краї-	Украї-
8. на	на.

Вправа МИ ЙДЕМ ВПЕРІД

Постава: Струнко.

1. "Ми йдем" - прилякнути на праве коліно, права рука випрямлена вперед, ліва рука - взад.
2. "вперед" - постава,
3. "над нами вітер" - прилякнути на ліве коліно, ліва рука випрямлена вперед, права рука - взад.
4. "віє" - постава,
5. "і рідні" - ліворуч, руки в бік.
6. "нам" - постава.
7. "вкланяються" - так само як фігура 1.
8. "жита" - постава.

Це є 2 перші лінійки пісні. Зробити стільки повних оборотів, скільки потрібно до відспівання пісні.

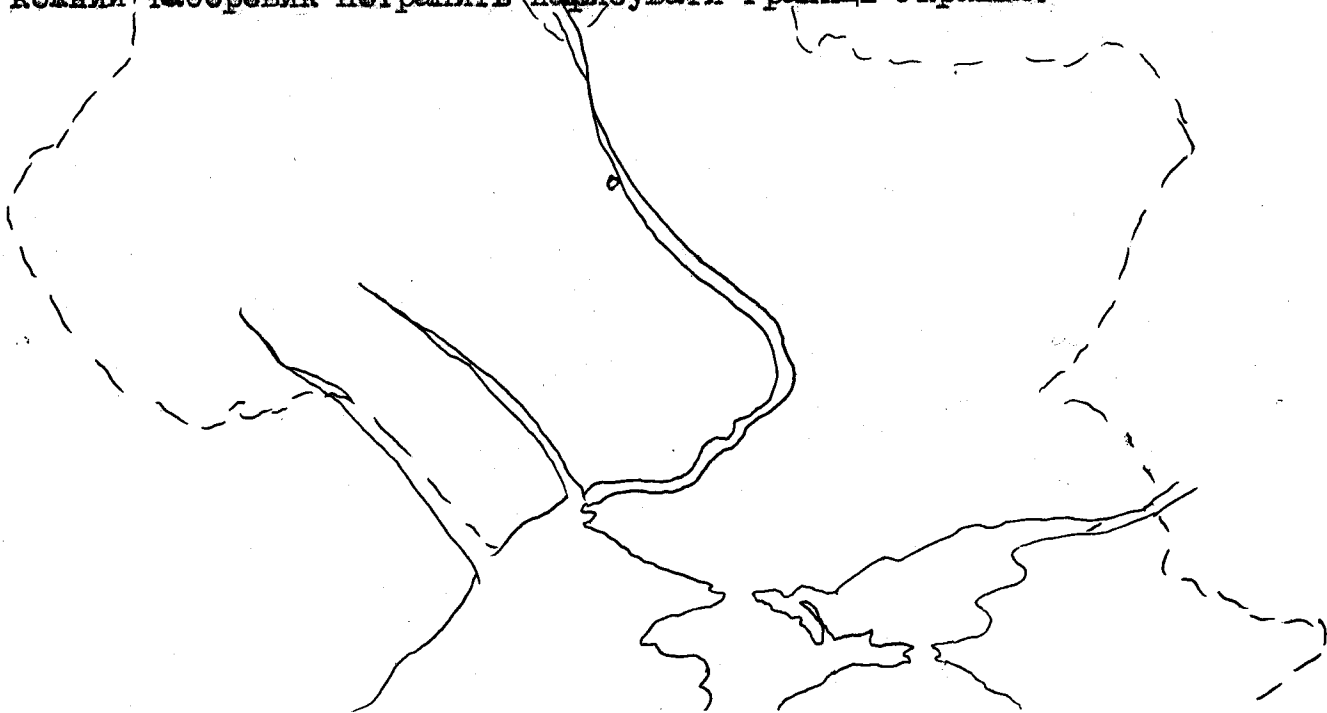
КАРТА УКРАЇНИ НА ТАБОРІ

В школі, в демівці, навіть на таборі на стіні висить карта України. При її допомозі діти вивчають географію України. Це добрий спосіб, але ми маємо кращий спосіб, який надається тільки на табір. Це карта України на землі. На виготовлення такої карти не треба багато часу. Новацтво буде помагати і рівночасно вчитися.

Як будувати таку карту:

1. Відповідне місце. Місце на карту повинно бути серед табору, але не на дорозі, з усіх сторін доступне, не можності на похилій площі. Площа довільної величини мусить бути заросла муравою, не повинно бути ні кущів, ні дерев.
2. Границі. Границі зазначити камінчиками однакової величини та однакової краски. Можна також викопати довкруги рівець та зробити насип.
3. Гори. Принести каміння та уложити наома гір. Відташ прикрити їх дерниною або мохом /із землею/.
4. Ріки. Ріки можна зазначувати різними способами. Можна зазначити великими білими камінцями, можна ці камінці помалювати на синьо, можна викопати рівці /але землю треба геть забрати/ і засипати піском, або фарбованими камінчиками, також можна рівці виложити шклом /але треба бути дуже обережним/, тоді ріки будуть блискіти.
5. Міста. Зазначувати міста коликами. На колику мусить бути назва міста. Назву можна писати на колику, можна до колика прикріпити прапорець із назвою, можна прибити табличку з дерева чи з металю із написом. Треба пам'ятати про одне: дощ може змити написи, тому уживати тушу або іншої тривкої фарби.

Така карта буде радістю та гордістю табору, а для учасників найкращою школою. Напевно після збудування карти кожний таборевик потрапить нарисувати границі України.

Нд.сен. 0. Манастирська

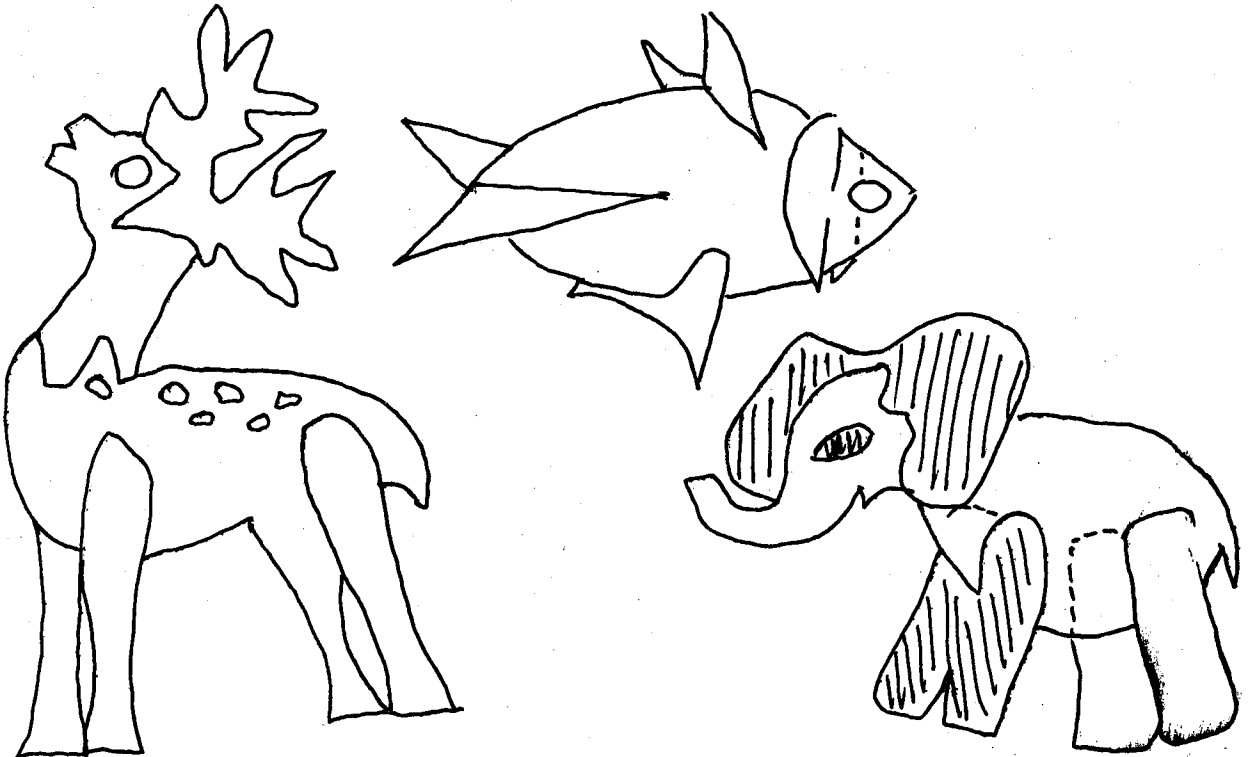
ПРИГОТОВЛЯЙМОСЯ ДО ТАБОРУ

Треба наперед подумати що будемо робити на таборі з практичних занять. Перш за все починаймо збирати матеріали такі що здавалося б вже не до вжитку, а саме:

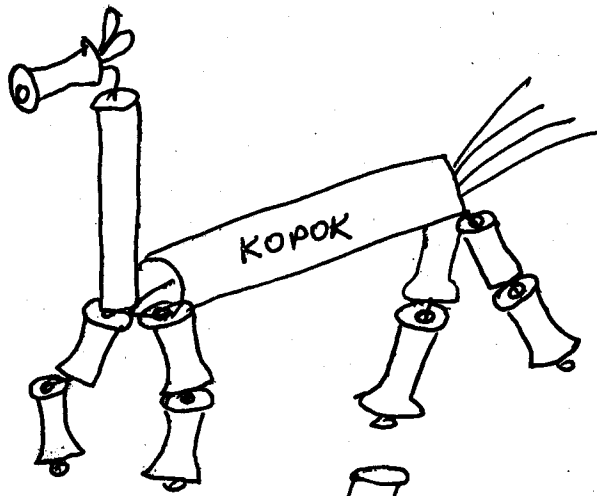
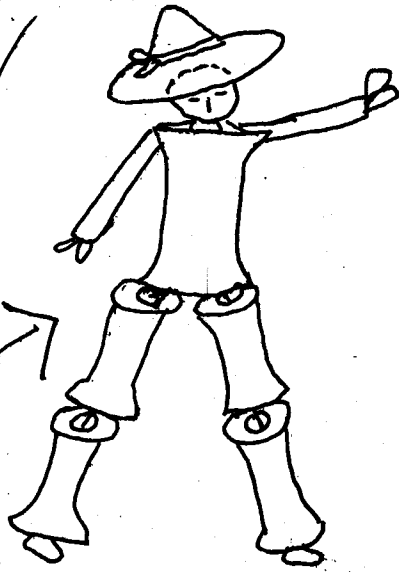
- а/ кольорові папери,
- б/ корки,
- в/ шпильки від ниток,
- г/ скарпетки без пари, дрiт, шнурок,
- ґ/ пуделка різних розмірів,
- д/ олівці, крейди,
- е/ куски матеріалів /вовна, шовк, полотно/, клей, голка, нитки,
- є/ кошечки з винограду /з дерева, з плястики/,
- ж/ волічка,
- з/ куски тонкої дошки - дикта та шилочка до різання для новаків,
- и/ полотно й нитки до вишивання,
- ї/ інші матеріали як: шишки, жолудь, різноманітні форми листочків, галузки, квіти - все це що можна знайти коло табору.

Кілька зразків, що можна зробити з поданих вище матеріалів:

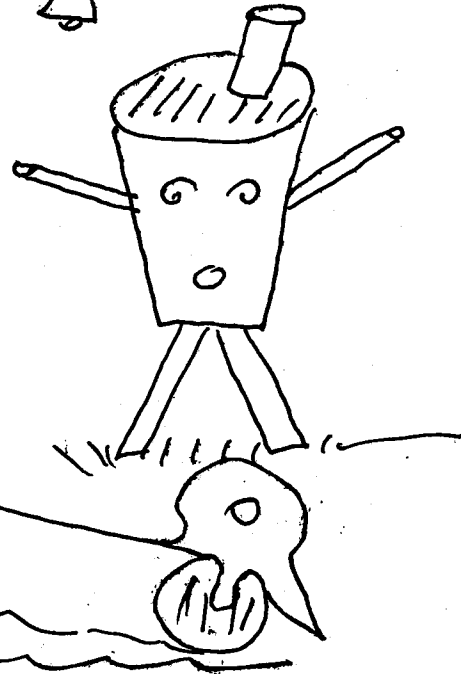
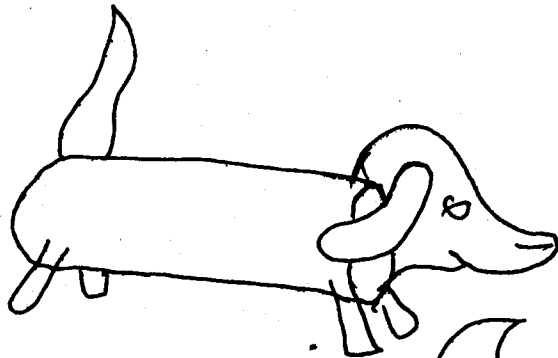
- а/ З колірних паперів можемо або витинати орнаменти з вільної руки, або уживати їх як тло для орнаменту з білого паперу. Можемо також витинати форми звірят. Можна також укладати й витинати з вільної руки образки. Тематика різна: пластовий табір, українське село, казка, чи інше.

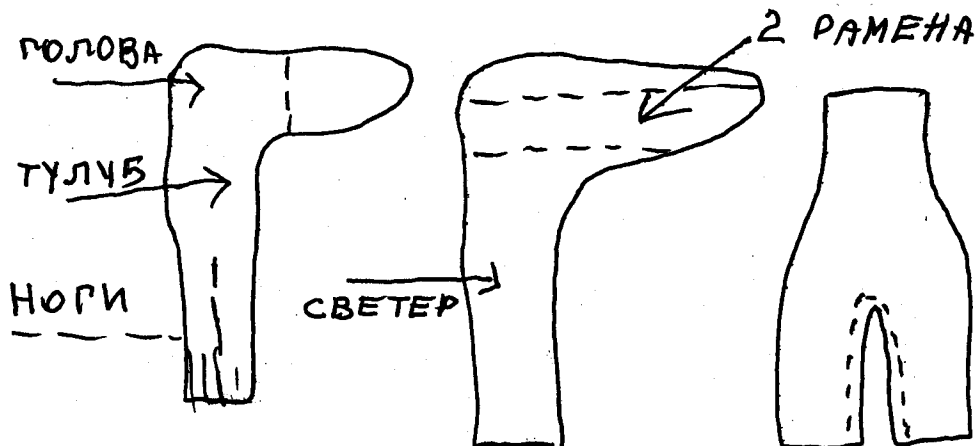
б/ Корки:

в/ Шпυльки від ниток:

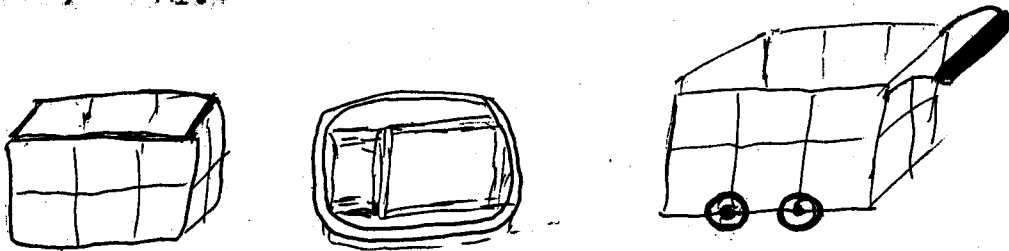
г/ Скарпетки: потрібно дві різні скарпетки.

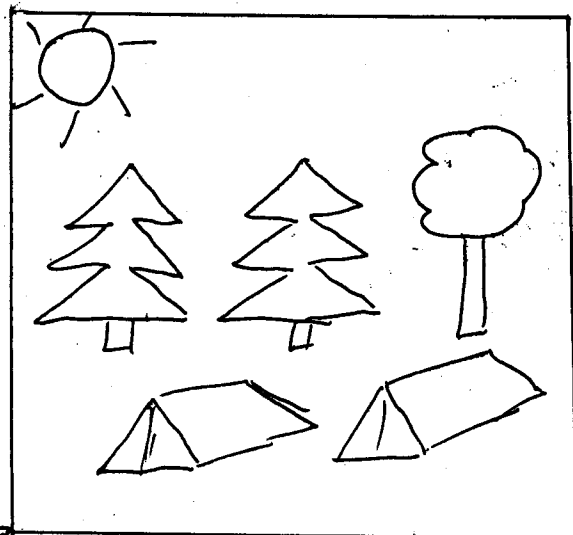
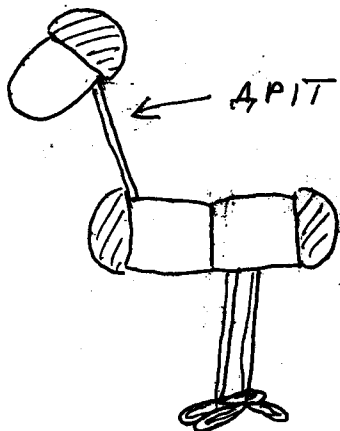
- е/ Куски матеріалів: Із кусків матеріалів можна укладати пейзажики і наклеювати відповідні краски на твердий картон. Відтак дати рамці з галузок берізки і готовий образок.
Крім того менших неважок можна вчити шити - зшивати два куски матеріалу разом.

- є/ Кошички з винограду: Із такого кошичка дуже легко можна зробити вісочек для ляльки, ліжечко для ляльки, тільки треба прикрасити його гарним муслином, пошити накриття - подушки, ковдру.

і/

НАКЛЕЇТИ КУСКИ СУХИХ ЛИСТКІВ → → ПАПІР

В НОВАЦЬКОМУ ТАБОРІ (ДАРУНОК БАТЬКАМ, ПРИКРАСА, ВЖИТОК)

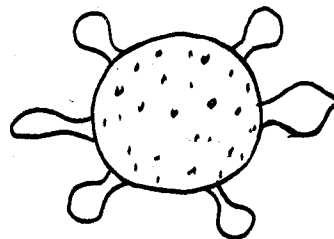

СОВА

ВСІ ЧАСТИНИ Є ПРИКЛЕБНІ ДО ШИШКИ

ШАПОЧКА ІЗ ЖОЛУДАІ

ГОТОВА ЧЕРЕПАШКА

КЛЕЙКА (SCOTCH TAPE) ДЕРЖИТЬ НА СТІНІ

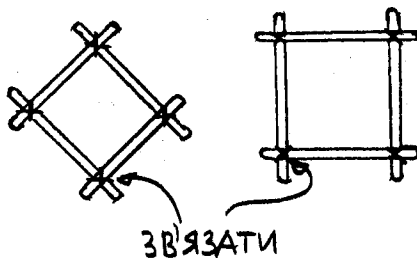

ОБРАЗОК НА СТІНІ

ОБРАЗОК ОБГОРНУТИ ЦЕЛЬОФАНОМ (ІЗ ЦЕЛЬОФАНОВОГО МІШЕЧКА) ЗАКЛЕЇТИ ВІДКРИТІ СТОРОНИ І ПРИКЛЕЇТИ ДО СТІНИ

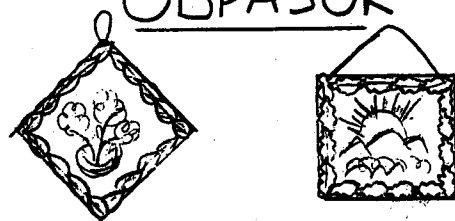
РАМЦІ

ДЛЯ ОБРАЗА ІЗ ПРУТИКІВ

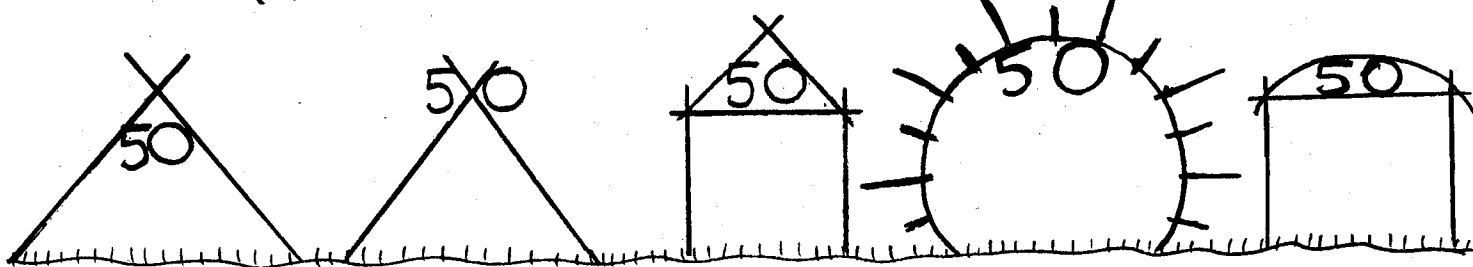
ФОРМИ ЛИСТКІВ

ОБРАЗОК

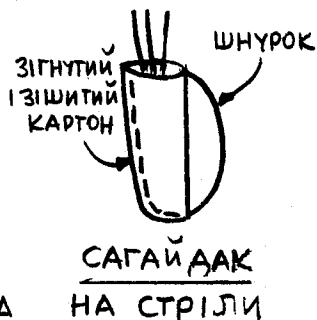
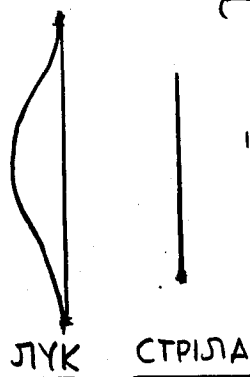

НАМАЛЮВАТИ ОБРАЗОК І НАКЛЕЇТИ ЛИСТКИ (БЕРІЖКОМ ОДИН БІЛЯ ОДНОГО)

ВХОДОВА БРАМА 50 ЛІТТЯ ПЛАСТУ

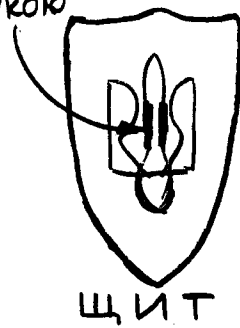

ДО ПЕРШОЇ ПРОБИ

ШАПКА І ШОЛОМ
ЗБІРНИК МАЙСТРУВАННЯ
СТОРОНА 3 І 4

РОЗТЯГТИ ЩОБ ДЕРЖАТИ РУКОЮ

ЩИТ

ТОТЕМ РОЯ АБО ГНІЗДА ІЗ КВІТКОВОЮ НАЗВОЮ

а

б

в

г

④ ЗНАМ'Я РОЯ
ЩО МАЄ НАЗВУ
КВІТКИ, ЗНАМ'Я
ВИТЯГІ ІЗ
КАРТОНУ

⑤ ЗНАМ'Я ГНІЗДА
ІЗ 4 РОЙОВИМИ
СИМВОЛАМИ

ЛІСТКИ
ВИТЯГІ
ІЗ КАРТОНУ

ЗВ'ЯЗАТИ ПРУТИКИ
ШНУРКОМ ЩОБ
ВИРІВНЯЛИСЬ, А ЯК
ВИСОХНУТЬ ЗВ'ЯЗАТИ
У ФОРМУ ДЕРЖАКА
ВИТИНАТИ ПРУТИКИ
ІЗ ЗГУЩЕНИХ КУЩІВ
НОВАЧКА НЕ НИЩИТЬ ПРИРОДИ

ЗВ'ЯЗАТИ
ШНУРКОМ

3'-7" , 1 м. 9 см. ДЛЯ РОЙОВОГО ТОТЕМУ
4'-0" , 1 м. 21 см. ДЛЯ ГНІЗДОВОГО ТОТЕМУ

ГОТОВИЙ ТОТЕМ

ТОТЕМ РОЯ АБО ГНІЗДА ІЗ ПТИЧОЮ НАЗВОЮ

а

б

в

г

РОЙОВЕ АБО
ГНІЗДОВЕ ЗНАМ'Я
ПТИЧОГО ТИПУ
ВИТЯГІ ІЗ
ДОШКИ, ДИКТИ,
КАРТОНУ АБО
ІНШОГО МАТЕРІАЛУ

ПРУТИКИ
ДЛЯ ДЕРЖАКА
(ПОЯСНЕННЯ БІЛЯ
ПРУТИКІВ ВГОРІ)

ЗВ'ЯЗАТИ
ШНУРКОМ

ПАЛИКИ
ЩО ЇХ
РОБИТЬ
КОЖНИЙ
НОВАК
САМ
(ДЛЯ ПОЧУТТЯ
СПІЛЬНОГО
РОБЛЕННЯ
ТОТЕМУ)

3'-7" , 1 м. 9 см. ДЛЯ РОЙОВОГО ТОТЕМУ
4'-0" , 1 м. 21 см. ДЛЯ ГНІЗДОВОГО ТОТЕМУ

ГОТОВИЙ ТОТЕМ

С М І Й М О С Я !

Хлепчик: Тато побиває мене кожного вечора,
Тата /перестрашено/: Бідна дитина!
Хлепчик: Ми граємо шашки.

/////

Хлепчик до товариша: Як подобалася тобі їзда на коні?
Товариш: Я не думав щоб щось, що є напхане травою, було таке
тверде.

/////

Два пани сидять в літаку.
Перший каже: Ті люди виглядають зовсім як мурашки, коли дж-
витися від нас з гори.
Другий каже: Та це такі мурашки, бо ми ще не летимо.

/////

Мама: Марусю, чи ти насипала соли до сільначки?
Маруся: Ще ні, мамусю. Дуже важко є сипати сіль до сіль-
нички через такі маленькі дірочки,

/////

Мама до Рємчика: Чи ти дав рибкам свіжої води?
Рємчик: Пощо? Та ж вони ще не випили тої води ще я вчора
налив.

/////

НОВАЦЬКІ ВИХОВНИКИ ПИШУТЬ:

Братчик Денис: "Кожний новак повинен пройти пробу, якщо
він до неї є допущений".

Рій новаків /в демівці чи на таборі/, що є допущений до
проби, є під постійним наглядом та впливом братчика. Братчик
мусить так повести працю, щоб кожний член рею був належно
підготований до здобуття ступня. Це залежить від якості схо-
дин, які повинні бути так підготовані й переведені, щоб нова-
ки раде й точно приходили на сходинах та чомно заховувалися.

Коли братчик бачить що один із членів не заховується
відповідно, тоді треба звернути увагу та сказати що його мо-
жуть відкинути від підготовки до проби, ну і тоді проби не
здобуде. Коли в рею є новак що йому важко приходить вивчи-
ти все, тоді йому треба помагати в часі нова сходинами.

Думаю, що коли вживемо новіше згадані заходи, новак по-
правиться, пройде підготовку до проби, пройде змаг та одер-
жить ступень і відзнаку.

Якщо ми так будемо задивлятися на рій чи новака, тоді
як правило КОЖНИЙ НОВАК, ЩО Є ДОПУЩЕНИЙ ДО ПРОБИ, ЗДОБУДЕ ІІ.

Сірий Орел Орест

Л И С Т И З Т А Б О Р У

Чи ви колись дивувалися чому в новацьких таборах цензурують листи що їх новаки пишуть до дому? Відповіддю хай послужить оця колекція новацьких листів, що назбиралися в нас через роки новацького таборування.

Дорога Мамо!

Наш братчик каже, що ми можемо багато навчитися про людську натуру від гадюк.

Твій любий син.

Дорога Мамо!

Пришли мені більше каміксів. Братчик уже прочитав ті всі що я привіз.

Твій любий син.

Дорога Мамо!

Пришли мені компас, човен, пушку сардинок, акваріум, карту Аляски ...

Твій любий син.

Дорога Мамо!

Вчора ввечером большевики повбивали всіх новаків.

Твій любий син.

Дорога Мамо!

Тут таборує 370 хлопців. Але я хочу, щоб їх було лише 369.

Твій любий син.

Дорога Мамо!

Братчик каже, що я не можу збликатися до води, доки не навчуся плавати.

Твій любий син.

Дорога Мамо!

Ми можемо їсти всю ярину що найдемо в городі.

Твій любий син.

Дорога Мамо!

Сьогодні я врятував Юрка як він топився.

Твій любий син.

П. С. Я мусів. Я кинув його в воду.

Дорога Мамо!

Тут є одна гарна стара пані, Вона називається Сестричка Виховниця.

Твій любий син.

Дорога Мамо!

Сьогодні я плив човном по малім струмку що я самий зробив.

Твій любий син

Дорога Мамо!

Тут є як у в'язниці.

Твій любий син.

Дорога Мамо!

Харч тут є чудовий. і ми не мусямо його їсти.
Твій любий син.

Дорога Мамо!

Сьогодні ми стріляли з лука. Моя черга буде завтра.
Сьогодні я був щитом. Твій любий син.

Дорога Мамо!

Пришли їсти. Багато їсти. Нам тут тільки дають сні-
дання, обід і вечерю.
Твій любий син.

Дорога Мамо!

Нині я мушу йти спати вчасно. Завтра є моя черга
збудити братчика.
Твій любий син.

Дорога Мамо!

На перший погляд не можна сказати, чи гриби є трійливі.
Треба їх вісти. Твій любий син.

Дорога Мамо!

Пришли мені мій лівий черевик. Твій любий син.

УВАГА - СЕСТРИЧКИ Й БРАТЧИКИ ! ! !

Чи знаєте, що саме відбувається велика випродаж КОМПЛЕТІВ
ДОТЕПЕРІШНІХ ЧИСЕЛ " Г О Т У Й С Ъ ". Комплет УСІХ ДОСТУПНИХ чисел
/тепер 65/ коштує тільки \$2.00.

Замовляти на адресу Адміністрації "Готуйсь"
"ПЛАСТ" Інк.
140-142, 2нд Аве.
Нью Йорк 3, Н. Й.

Поспішайте з замовленнями, бо деякі числа вже на вичерпанні,
і ще пізніше, то менше повні комплекти одержите!

Редакція має на складі слідуєчі свої видання:

Вогонь Орлиної Ради ч. 21	/всього кілька примірників/
Вогонь Орлиної Ради ч. 23	/осінне/
Чорноморець	/вмілість для новаків/
Гри	
Майстрування	/всього кілька примірників/

Кожний з вас повинен подбати, щоб зібрати якнайбільше різnorodних
матеріалів, як виховні журнали, дитячі журнали. Чим більша буде
ваша бібліотека, тим легше буде вам провадити працю /головно укла-
дати програми сходив/, тим більше діти скористають із вашої праці.

З М І С Т

1. ЩО НОВАЦЬКІ ВИХОВНИКИ ПОВИННІ ЗНАТИ

До Всіх Новацьких Виховниць - Головна Булавна УПН-ок,	стор. 2
До Всіх Новацьких Виховників - Головний Булавний УПН-ів	3
Думки на 50-ліття - Сірий Орел Орест	4
Новацький табір	5
Огляд новацьких таборів	6
Новацький виряд на табір	16
Різні таборові проблеми	17
Яку вартість для дітей мають відзнаки привезені з табору	18
Новацький виховник у новацькому таборі	19
Святкуймо іменини в наших таборах	20
Поради до проб - Сірий Орел Євген	21
Проектовані теми занять ігрових комплексів до 2. і 3. проби	23
Теми занять із вимог новацьких проб	24
Наші будні - Л. К. "П.С"	25
Пригоди в новацьких таборах - Л. Бачинський	27

2. ЩО РОЗКАЗУВАТИМЕМО НАШИМ НОВАКАМ-НОВАЧКАМ

Новацька ватра 50-ліття Пласту - Леся Храплива	31
Жучок - інсценізація на прощальний вогник - Вуйко Іван	37
50 років Українського Пласту - Сірий Орел Орест	41
Підлюте /вірш/ - Л. Х.	42

3. З ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА

Новацтво й природа	43
Сусіди пшенички - О. Горлицвіт	44
Жнива /вірш/ - Сестричка Леся	45

4. КУТОК ГОР

Теренові гри: До волі, Війна	46
Спортовий змаг для новаків	47
Гра "Око" - Вуйко Квак з Клівленду	48
Вправи: Від синього Дону/ Ми йдемо вперед	49

5. МАЙСТРУВАННЯ

Карта України на таборі	50
Приготовляймося до табору - О. Манастирська	51
В новацькому таборі - Сірий Орел Денис	54
Тотем роя або гнізда - Сірий Орел Денис	55

6. РОЗВАГА

Жарти	56
-------	----

7. ГОЛОСИ НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ

Братчик Денис	56
Листи з табору - Сірий Орел Орест	57
Повідомлення від ГОТУЙСЬ та ВОР	58